

TRAGEDIEN I TVIS.

1907

6 BØRN DRÆBT.

Af Bodil Kjær

FORORD AF TVIS LOKALHISTORIE.

For godt 100 år siden skete en ufattelig tragedie i Tvis. 6 børn blev myrdet af den samme kvinde. 3 af børnene var hendes egne. Det syvende barn i hjemmet overværede og overlevede de tragiske begivenheder.

Tragedien gav genklang landet over, og gav anledning til debat om børnenes vilkår i det danske samfund. Ikke mindst Peter Sabroe blev "talsmand" for de mange børneskæbner rundt om i de danske hjem og på institutioner for anbragte børn. På den måde var tragedien en øjenåbner, som var med til at forbedre de sociale kår for børnene.

Flere har beskæftiget sig med tragedien. Blandt andet har TV Midt-Vest lavet en dokumentarisk udsendelsesrække.

Beretningen herunder er den mest dybdeborende om de tragiske hændelser. Den beskæftiger sig indgående med de relevante personers liv og baggrund før tragedien, med selve dagen d. 22. juli 1907, med de efterfølgende dage (avisartikler, politirapporter, begravelsen), med de refleksioner og den samfundsdebat der efterfølgende kom, og med livet efter den 22. juli for de efterladte.

Bodil Kjær har selv boet i huset, hvor begivenhederne fandt sted.

Hun har lavet et kæmperesearch omkring tragedien, og har stillet sit arbejde til rådighed for Tvis Lokalhistorie.

Beretningen præsenteres på hjemmesiden www.tragedienitvis.dk, hvor alle detaljer og data er med. Her har vi plukket de centrale dele ud og sat dem sammen i et samlet dokument.

Læs Bodil Kjærs egne forord til beretningen.

For Tvis Lokalhistorie: Bent Bak.

FORORD AF BODIL KJÆR.

”Tragedien i Tvis”, hvor husholderske Maren Nielsen, ansat hos enkemand Poul Kristensen, den 22. juli 1907 hænger 6 børn i alderen 8 år til 14 dage gammel, og begår selvmord. Hun lader den 9 årige Niels overleve, på trods af, at han er vidne til ugeringen.

Mit navn er Bodil Kjær, hjemmesiden ”Tragedien i Tvis” er inspireret af perioden, da jeg boede på Højmark i Tvis, fra 1989 – 1995.

Jeg har fra ca. 2007 arbejdet med min slægt og har ind imellem også arbejdet med ”Tragedien i Højmark”. Den viden jeg har samlet over disse år, har jeg et behov for at afslutte, også mit ”forhold” til Maren – bla. med tanke på, at jeg ofte har stået i køkkenet, hvor Maren stod med børnene om halsen. Dette giver stadig et gys i mig.

Det er vigtigt for mig, at videregive fakta om tragedien, for ad denne vej, at samle de mange tanker om, hvad der kunne drive Maren til denne handling.

Jeg har lavet min egen personlige fortælling om personerne og deres liv, hvor jeg tillægger dem tanker og handlinger, der er blandet med fakta og min helt personlige tolkning.

Folketingsmand Peter Sabroe (kendt som "børnenes ven") kommer til Tvis og udtaler ved et debatmøde i Holstebro følgende:

”Dramaet ude i Tvis viser, at der endnu ikke er kommet liv i værgerådsloven, men måske kan de 6 små lig blive udgangspunktet for en stor bevægelse til beskyttelse af børnene.”

Peter Sabroe går ind i undersøgelsen af Handbjerg Børnehjem, Hebrøn og er medvirkende til at ”Den grå heks” forstanderinden Fru Branshom bliver afsat.

Kilder:

Kirkebøger, folketællinger, politi register, politi protokol, Tvis bogen.

Avisudskrifterne er med som en blanding af fakta og mediernes tolkning.

Udsendelsen fra TV/midtvest Tragedien i Tvis, en gravhistorie.

MANDAG DEN 22. JULI 1907

Der var 7 Børn i Poul Kristensens hjem i Højmark, Tvis.

Niels Jensen Kristensen, 9 år, Ytta Dorthea Marie Christensen, 8 år, Marius Poul Christensen, 6 år, Knud Opstrup Christensen, 4 år, der var søskende.

Samt Christiane Nielsen 1 år, Magda Mathilde Nielsen, 1 år, der var Maren Nielsens børn. Og Christian Nielsen 14 dage gammel, Poul Kristensen og Maren Nielsens fælles søn.

Mandag den 22. juli ved 17 tiden, da alle børnene var inde i stuen, kom Maren ind til dem i stuen fra køkkenet med et tækkegarn i hånden, gik lige hen til Knud, der står og legede med hendes 2 Tvillinger, der står i barnevognen, slog tækkegarnet om halsen på ham sådan at det snurres fast om hans hals, svingede ham derefter om på sin ryg, idet hun holdt fast i den frie ende af tækkegarnet. Hun gik med ham i denne stilling ud i køkkenet og blev stående med ham i samme stilling i ca. 5 minutter indtil han var død. Da Knud var død, lod Maren ham falde ned på køkkengulvet og derefter slæbte hun ham over gulvet gennem køkken, bryggers og lade op ovenpå høgulvet og dækkede ham til med noget hø; Niels som ser alt sammen, for han fulgte bagefter for at se, hvad Maren gjorde ved hans bror. Før Maren dækkede Knud til med hø, tog hun strikken af halsen på ham og da hun var færdig med at dække Knud til, kom hun ned af høgulvet med strikken i hånden; hun gik straks ind i stuen, tog Marius, der stod og legede med hendes tvillinger, slog strikken om hans hals på samme måde som om Knuds hals, kastede ham om på sin ryg på samme måde som Knud, gik ud i køkkenet med ham og blev stående med ham i denne stilling indtil han var død. Da Marius var død, lader Maren ham glide stille ned på køkkengulvet idet hun holdt igen i strikken. Da Maren havde ladet Marius glide ned på køkkengulvet, slæbte hun ham på samme måde som Knud igennem køkken, bryggers og lade op i høgulvet og dækkede ham til et andet sted i høet, men før hun dækkede ham til med hø, tog hun strikken af halsen på ham. Da Maren gik med Marius fulgte Niels efter for at se hvad hun gjorde af ham. Efter at Maren havde dækket Marius til med hø, kom hun ned af høgulvet, gik straks ind i samme stue som før, hvor Ytta står og kørte med tvillingerne, slog strikken om halsen på hende på samme måde som ved Knud og Marius, svingede hende om på sin ryg, gik ud i køkkenet med hende og står der med hende på ryggen indtil hun var død. Da Maren havde stået med Ytta hængende på sin ryg i ca. 5 minutter, lod hun hende falde ned på køkkengulvet, og straks efter at hun havde ladet hende falde, slæbte hun hende på samme måde som Knud og Marius ud i laden, og dækkede hende til med hø oppe i høgulvet efter at have taget strikken af halsen på hende. Efter at Maren havde dækket Ytta til med Hø, kom hun ned af høgulvet, gik ind i køkkenet, tog en spand, der står ved køkkenbordet, gav Niels denne og sagde, at han skulle bære den over til koen i marken og så kørte hun selv sine tvillinger i barnevognen hen til koen.

Mens Maren hængte Niels' 3 søskende, så han det hele og fulgte alle hendes bevægelser. Han hjalp hende ikke, men sagde heller ikke til hende at hun ikke måtte gøre det, fordi han var bange for hende. Forinden Maren gav sig til at hænge børnene fik de al den the og sigtebrød de kunne spise, og da de var færdig med at spise, ryddede Maren af bordet, aflukkede alle yderdørene indvendig fra,

sådan at ingen kunne komme ind, men hængte ikke for vinduerne. Niels vidste at han ikke kunde løbe fra Maren, da de havde en gang prøvet at løbe om kap og da fangede hun ham hurtig.

Da de var kommet hen i marken til koen, holdt Niels ved koen, mens Maren malkede denne og da hun var færdig med dette flyttede hun koen; så fulgtes de hjem til huset og da de kom hjem, kørte Maren barnevognen ind i stuen igen. Efter at Maren havde sat barnevognen med tvillingerne ind i stuen, tog hun en kop omtrent fuld af mælk af den nymalkede mælk af spanden, fyldte koppen med brændevin fra en flaske med brændevin, der står i køkkenvinduet, gik ind i stuen med koppen og gav begge tvillingerne at drikke deraf, de drak ikke mere end en mundfuld hver og Niels tror, at det var fordi der var brændevin i mælken, at de ikke drak mere, for de ville ellers gerne have mælk. Efter at Maren havde givet tvillingerne at drikke lagde hun dem hen at sove. Magda i vognen og Christiane i vuggen; Maren vuggede selv Christiane og Niels kørte Magda til de faldt i søvn, hvilket de hurtigt gjorde.

De blev ved at vugge og køre med tvillingerne efter at de var faldet i Søvn indtil kl. var 19 aften. Niels kender godt klokken og kan sige hvor mange den er.

Uden at sige et ord holdt Maren op med at vugge, rejste sig op fra gulvet, hvorpå hun sad, gik hen og tog Magda af vognen, bar hende en kort tid på sin arm inde i stuen gik så hen til sin seng, satte løkken af samme strikke som hun havde brugt til at hænge de andre børn i, om halsen på Magda og hængte hende på den ene stolpe af Marens egen seng, der står inde i sovekammeret. Maren hængte Magda sådan at hun hang forover i strikken og således at hun ikke kunne nå gulvet. Maren lader Magda hænge der på sengestolpen i ca. 5 minutter indtil hun var død, tog så strikken af halsen på hende, idet hun tog barnet op til sig, lagde derefter barnet i sin egen seng og lagde dynen over hende. Straks efter at Maren havde lagt Magda i sengen, tog hun Christiane op af vuggen, holdt hende i sin højre arm, mens hun lagde strikken om halsen på hende, gik derefter hen til døren ind til sovekammeret og bandt strikken fast til håndtaget og efter at dette var gjort lader hun Christiane falde til i strikken således at hun kom til at hænge bagover så højt, at hun kunne berøre gulvet med tærne; hun blev hængende i denne stilling i ca. 5 minutter indtil hun var død. Derefter løste Maren strikken af håndtaget på døren, tog barnet op til sig, løste strikken af halsen på hende, lagde hende hen i sengen ved siden af Magda og lagde dynen på dem.

Da Maren havde lagt Christiane i sengen, tog hun Christian, der hele tiden siden de spiste havde sovet i sengen, op af sengen, lagde ham til brystet, lader ham amme begge brysterne så længe han ville, og da han ikke ville amme længere tog hun den strikke hun havde hængt Magda i, snørede den fast om Christians hals, gik ind i sovekammeret med ham i sine arme og bandt strikken fast til samme sengestolpe, som hun havde hængt Magda på, således at han kom til at hænge forover og så højt at han ikke kunne berøre gulvet og så lader hun ham hænge. Mens Maren besørgede hængningen af sine egne børn, gik hun hele tiden og græd højt, hvilket hun ikke gjorde mens hun hængte Pouls børn. Før Maren gav sig til at hænge sine egne børn, havde hun hængt sengetæpperne for begge sovekammervinduerne, men ikke noget for stuevinduerne. Mens Maren hængte sine tvillinger, var Niels inde i sovekammeret, men da hun hængte sin lille dreng gik han ind i stuen, fordi han ikke ville være længere inde i sovekammeret.

Efter at Maren havde hængt Christian gik hun ind i stuen tog Pouls papirer og Knuds og Marius hatte af den næst øverste kommodeskuffe og tog så en ny kasket af Pouls fra klædeskabet; det gik hun ud i køkkenet med, puttede det i komfuret og stak det ind med en gammel kost. Efter at Maren

havde brændt disse sager, tog hun en sløv fra sovekammeret og et stykke tykt nyt reb fra køkkenet og gik op på loftet nu og sagde til Niels, at han skulle følge med derop for så skulle de hænge sig deroppe. Niels fulgte så med op på loftet og hun sagde, at han skulle hænge sig i det samme reb, som hun havde hængt Christian i, og som Maren havde givet ham inde i laden.

Da de begge 2 var kommen op på loftet havde Maren det samme reb hvori hun forinden havde lavet en snøre om et hanebånd og sagde at hun ville hænge sig i dette, men forinden sagde hun til Niels, at han skulle hænge sig i den snor som han havde med sig. Da Maren havde fastgjort rebet til hanebåndet, sagde hun, at det var for lavt, hvorfor hun løste rebet ned igen og gik ned af loftet, efterfulgt af Niels. Da de var sammen ned af loftet, står Maren op i høet, men hun havde rebet om en bjælke i laden, og da rebet var fastgjort, satte hun straks sit hoved ned i snøren i rebet og lader sig falde ned af høet med snøren om halsen og kom hun til at hænge med hovedet bøjet bagover, så højt at hun lige kunde berøre gulvet med sine tæer.

Både før og efter at Maren havde taget snøren om sin hals, slog hun sig flere gange hårdt for panden med Pouls jerntøjskølle. Efter at Maren var falden til i snøren rørte hun kun hænderne lidt. Straks da Niels kunne se, at Maren virkelig havde hængt sig løb han hen til Lauralyst og fortalte først, hvad der var sket til en malkekone, Maren og derefter til sin far.

Lørdag den 20. juli om aftenen skrev Maren et brev, som hun gemte i vuggen indtil søndag morgen, hvor hun gemte det i Pouls syæske, der står på bordet ved sovekammeret. Maren havde om lørdagen, da hun skrev brevet, fortalt Niels, at det var til hans far, men havde ikke sagt noget om, hvad der stod i dette.

Hun sagde til Niels, at han ikke måtte snakke om brevet til sin far.

Gravstenen på Tvis Kirkegård.

Tvis Kirke på begravelsesdagen for børnene

HØJMARK

Højmark er oprindeligt en landarbejderbolig under Lauralyst, som (i følge Tvis Bogen) i 1906 bliver købt af Poul Kristensen. Huset har frem til da været lejet af fæstere.

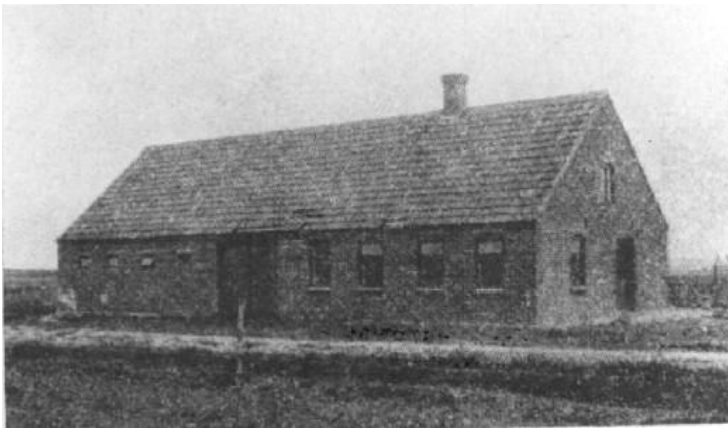
Huset er fra sidst i 1870'erne. Stalden, laden og boligen er i én bygning.

Højmark huset er bygget tæt op ad Smedegårdvej.

Boligen er under halvdelen af arealet. Der var en port hvor man kunne køre igennem med hø, halm og foder. Indgang fra gavlen til boligen, og indgang fra marken til stald og lade, på modsatte side af vejen.

Højmark ligger i dag ca. 200 m fra bygrænsen og i 1907 har der været ca. 500 m til Lauralyst, hvor Poul Kristensen arbejdede som røgter.

I dag er der en stor have til huset og der står den gamle blodbøg. Træet er ældre en tragedien i Højmark, tænk, hvis den kunne fortælle om de folk der har boet i Højmark. Hvem var de alle, hvordan levede de, og hvordan er deres liv gået.

Højmark 1907

Vi ved hvad hændte for Poul, Niels og de 3 små søskende, og Maren og hendes 3 børn, og dog ved vi ikke noget!

Ja vi kender handlingen, men vi vil aldrig kunne fatte, hvad som skete i de impliceredes sind.

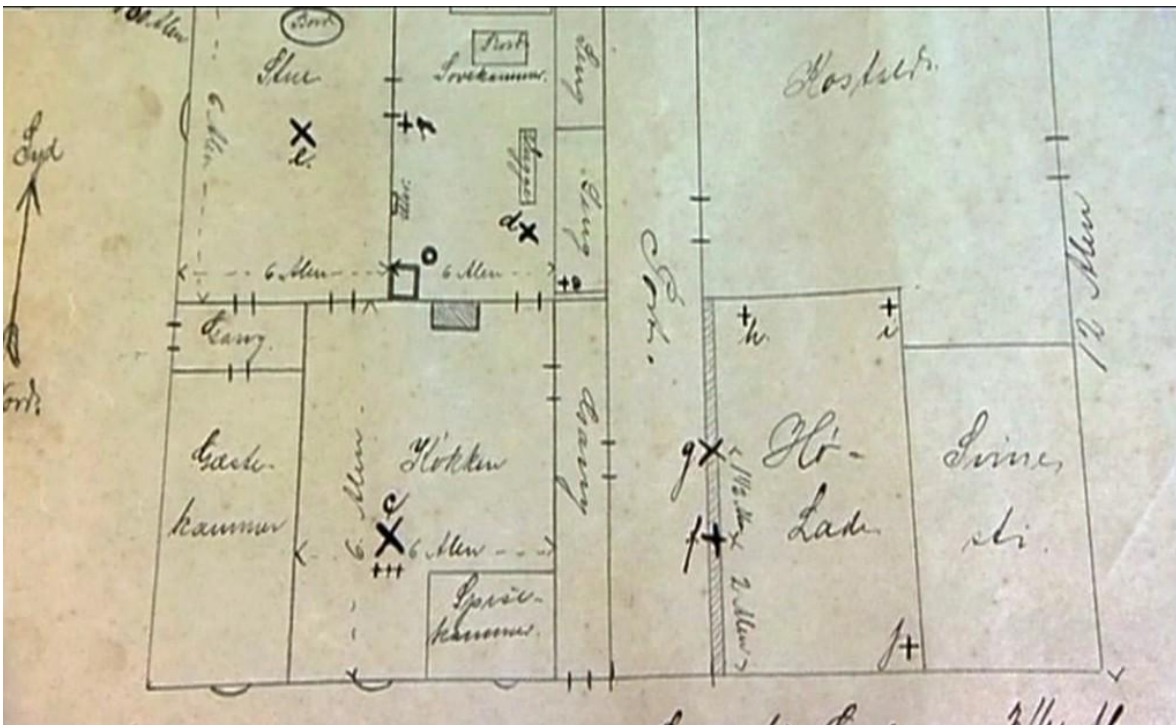
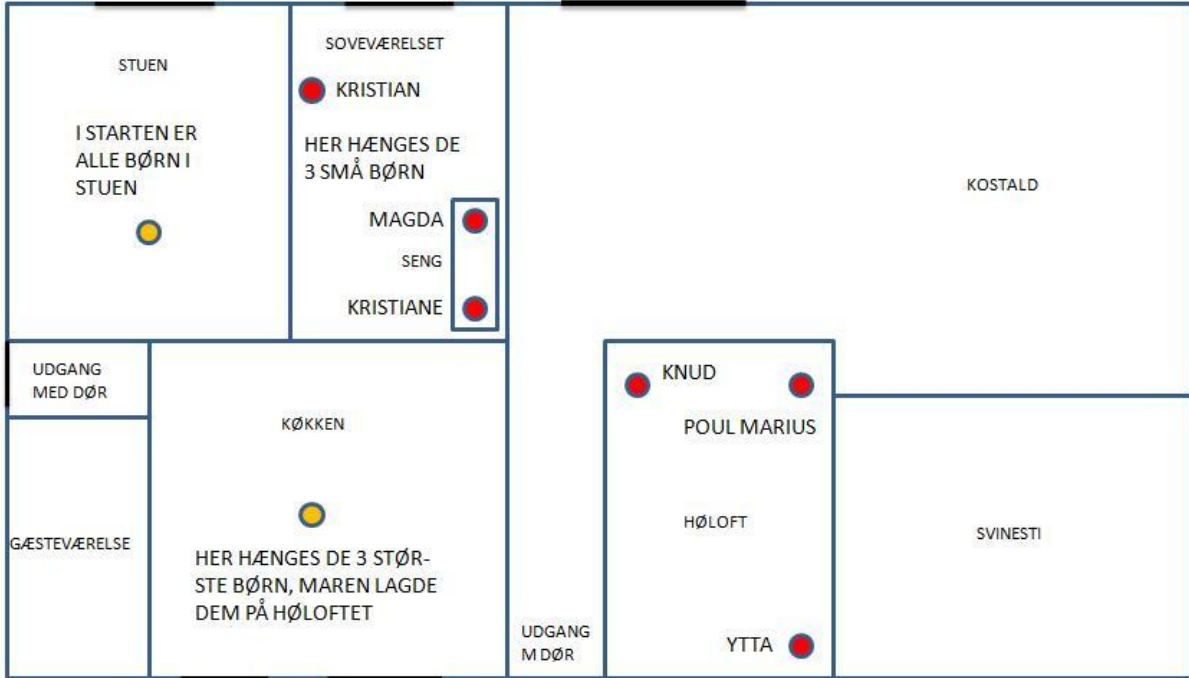
Højmark 1989. Smedegårdvej 7, Tvis.

← MOD TVIS OG LAURALYST

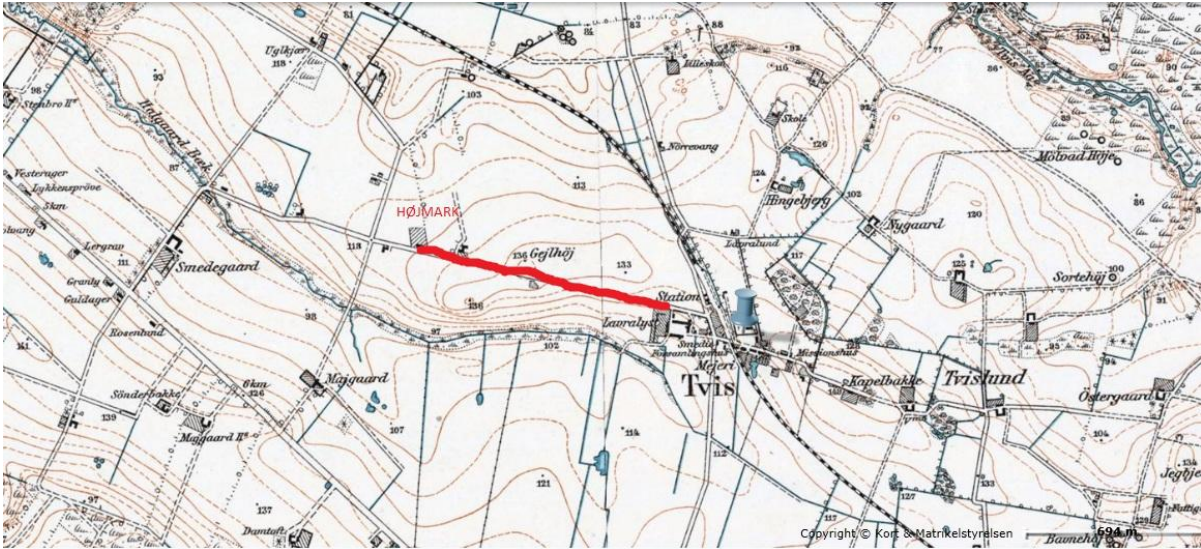
SMEDEGÅRDVEJ

MOD HOLSTEBRO →

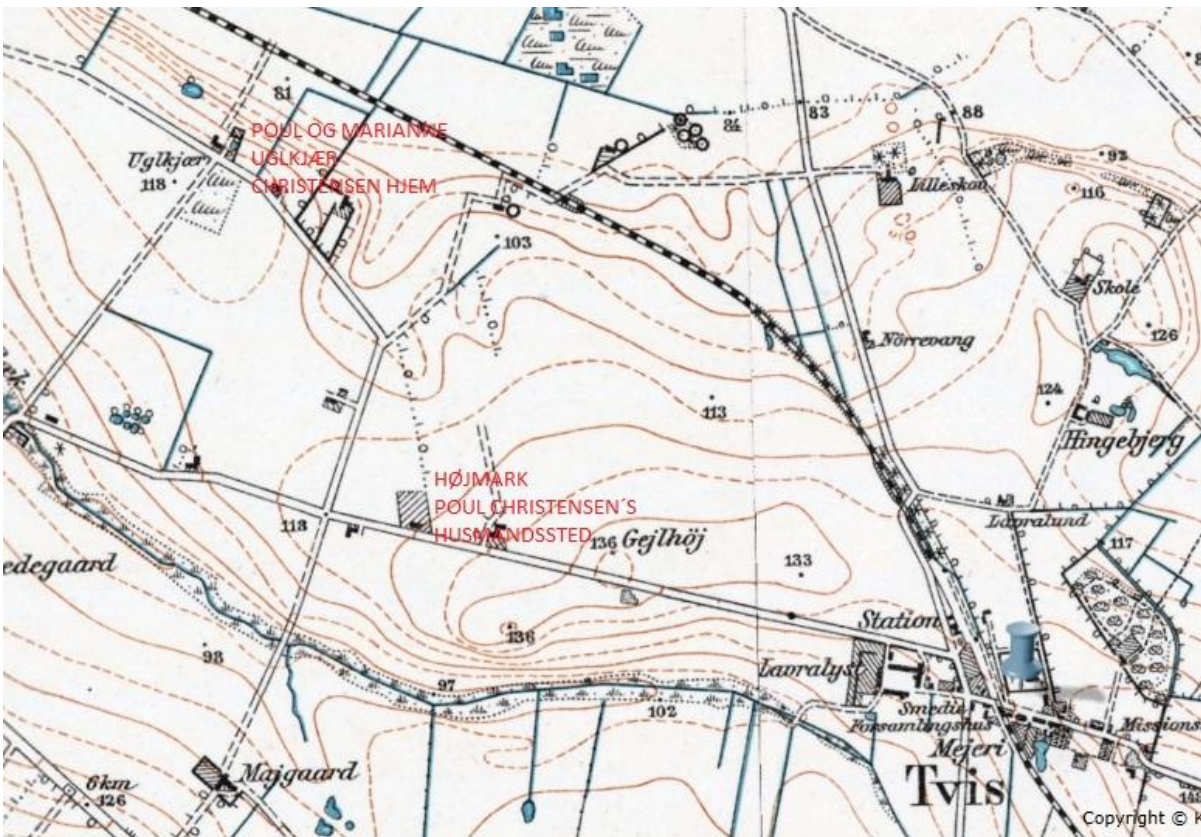
HØJMARK

Oversigt over husmandsstedet Højmark.

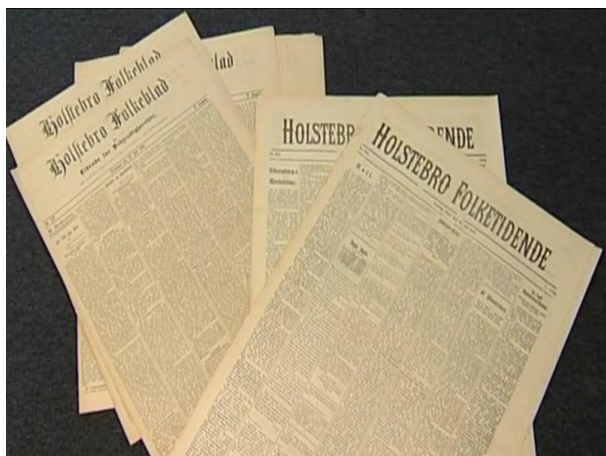

Vejen og afstanden for Niels fra Højmark til sin far på Lauralyst.

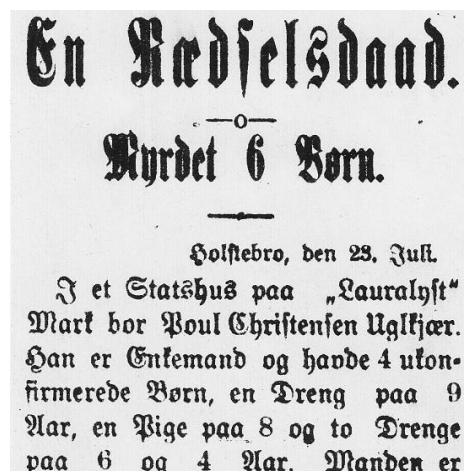

Poul og Marianes hjem Nr. Uglkjær øverst og Højmark som Poul købte i 1905 efter Marianes død. Lauralyst og Tvis by.

AVISARTIKLER

Avisartikler dagene efter tragedien i Tvis.

HOLSTEBRO DAGBLAD D. 23-7-1907

EN RÆDSELSDAAD - MYRDET 6 BØRN

Holstebro, den 23. juli.

I et statshus på "Lauralyst" mark bor Poul Christensen Ugkjær. Han er enkemand og havde ukonfirmerede børn, en dreng på 9 år, en pige på 8 og to drenge på 6 og 4 år. Manden er malkerøgter på "Lauralyst" og havde en husholderske til at passe børnene og huset. Efter en annonce i "Ugens Nyheder" fik han fæstet en forladt kone, Maren Nielsen, der var hjemmehørende i Vordingborg Landsogn. Hun tiltrådte tjenesten den 1. maj i fjor. En måned efter fødte hun tvillinger, og hun opgav hendes mand, som er i Amerika, var fader til børnene. For 14 dage siden fødte hun atter tvillinger og Poul Christensen blev udlagt som barnefader. Den ene af de sidste tvillinger døde kort efter fødselen.

Poul Christensen havde imidlertid sagt hende op til at flytte til 1. august. Han havde solgt huset, og værgerrådet havde under overvejelse, at børnene skulle tages fra Maren Nielsen og sættes ud i pleje.

Dette har formentlig fået hende i oprør og været bevæggrunden til at den forfærdelige gerning, hun udøvede sent i går eftermiddag og hvorom den 9-årige dreng, der var vidne til det hele, har berettet følgende:

Kl. 6 lukkede Maren Nielsen dørene af og hængte for vinduerne. Derefter tog hun en klædesnor, slog den om halsen på den 8-årige pige, svingede hende om på sin ryg og holdt hende der, til hun var død. Det samme gjorde hun ved de to mindste drenge, hvorefter hun bar dem alle tre ud i laden og puttede dem dybt ned i høet. Derefter gav hun den store dreng ordre til at passe hendes børn, medens hun gik ud i marken og malkede køerne.

Da hun kom tilbage, gav hun tvillingerne mælk med brændevin i at drikke. Da de var faldne i søvn efter dette, kvalte hun dem på lignende måde, som de andre, hvorefter hun lagde dem hen i sengen. Hun gik derefter ud at flytte køerne, vendte derefter tilbage og hængte sit mindste barn på

sengestolpen.

Da dette var sket, sagde hun til drengen, at nu skulle de begge hænge sig, og hun to ham med op på loftet, hvor dette skulle gå for sig. Hun fandt imidlertid ikke pladsen bekvem, hvorefter de igen gik ned i laden, hvor hun anbragte to reb, et til sig selv og et til drengen. Hun hængte sig selv i det ene, da drengen så det, løb han til gården og fortalte det passerede.

Klokken var da omtrent 8½. Ved 8-tiden havde Maren Nielsen, leveret en mand, der gik forbi huset, et brev til Poul Christensen, som hun bad ham besørge ind på gården med den bemærkning, at børnene havde fået det i skolen.

Poul Christensen fik brevet, som var fra Maren selv, og hvori hun bl.a. fortalte ham, hvorledes hun havde lagt planen til at hævne sig. Dette brev mener drengen at have set hende skrive i lørdags. Udåden findes således udført med fuldt overlæg.

Så snart drengen som kom med meldingen til gården, blev der straks sendt en udskrift af sted til herredskontoret, og forhør og ligsyn holdtes i nat. Selvfølgelig ilede folk også straks til gerningsstedet og fik konen og barnet skåret ned, og de 3 børn i høet blev bragt frem. Naturligvis var alles liv for længst udluftet.

Poul Christensen anses af alle for at være en ordentlig mand, der alle sine dage har levet i små omstændigheder; men dog har han altid været i stand til at forsørge sin talrige familie.

Maren Nielsen blev gift i 1899 med en flittig og brav mand, der var snedker. I ægteskabet blev der 3 børn. Manden forlod hende, fordi hun var ham utro, og rejste til Amerika. Han sendte dog stadig penge hjem til hende, men hun forsømte og mishandlede børnene, som hun sagde, hun hadede. Værgerådet tog så børnene fra hende, og hun drog herover.

De fødte tvillinger, hun fødte her og som hun opgav sin mand som fader til, skal en norsk karl være fader til, og hun var bleven straffet for falsk angivelse af barnefader, hvis sagen var bleven strengt forfulgt.

Falskneriet kom for dagen, da hendes mand senere forlangte skilsmisse.

Da vi i morges var i Tvis kom herredsfoged Jørgensen derud for at holde forhør på ny. Han stillede sig imidlertid meget afvisende overfor bladene, så vi har været nødt til at søge vore oplysninger andet steds.

Gennem Ritzau Bureau har vi modtaget følgende telegram fra Maren Nielsens hjemegn :
Vordingborg, den 23. juli. Maren Nielsen, der begik mordet i Tvis, er datter af slagteriarbejder Lars Nielsen, der boede i Ore og døde for 2 måneder siden. Hun er ca. 30 år gammel, og har været gift med tømrer Hjalmar Nielsen i Nyråd, som for 4 år siden rejste til Amerika, efterladende kone og 3 børn.

Indtil da havde ægteparret boet i København. Efter mandens bortrejse flyttede hun med børnene til Vordingborg egnen, hvor hun opholdt sig forskellige steder, indtil hun lejede sig et lille hus "Papirmøllen" i Vinterbølle og ernærede sig ved løst arbejde.

Børnene passede hun så dårlig at værgerådet måtte gribe ind og anbringe dem i pleje.

23. juli 1907 - Holstebro avis

SEKSDOBBELT MORD OG SELVMORD I TVIS.

En rædselsfuld begivenhed, så rædselsfuld, at man næsten vægrer sig ved at tro den mulig, har i aftes fundet sted ude i Tvis, hvor en kone i et anfald af raseri, har myrdet seks børn og derefter aflivet sig selv ved hængning.

Den første meddelelse om udåden kom hertil byen i aftes ved titiden, da politiet og embedslægen anmodedes om at komme tilstede.

Dramaet er udspillet i et hus på Tvis Mark, ca. ½ mil fra gården "Lauralyst", huset beboedes af Poul Uglkjær, der har tjeneste som røgter på Lauralyst, syv børn og husholdersken, og det er denne sidste, som har forøvet den frygtelige handling.

Mordet på børnene har hun ligeledes foretaget ved hængning, de tre var Uglkjærs børn og i en alder fra 4 til 8 år.

De er blevne aflivede på den måde, at det rasende fruentimmer efter at have slået rebet om halsen på dem, har taget dem et efter et og holdt dem i rebet, som hun havde lagt over sin skulder.

Hængende ned af hendes krop, har de ulykkelige børn derefter kæmpet deres døds kamp. Denne fremgangsmåde er benyttet i mangel af spigre til at klynge de store børn op på.

Efter mordet på disse tre børn, der foretoges inde i soveværelset, har hun båret ligene ud i laden og skjult dem under et 2-3 alen hødække.

Af de tre andre børn, var de to (tvillinger) hendes egne, medens det tredje var Uglkjærs og hendes fællesbarn.

De to første var ca. 1 år gamle, det sidste kun 14 dage. Til disse tre smålegemer har sengestolperne været lange nok og hun har derfor hængt dem på disse. Ligene har hun derefter omhyggelig vasket og anbragt i sengene.

En tiårs dreng, Uglkjærs ældste barn, der havde overværet hele den forfærdelige scene, skulle derefter tilslut dele skæbne med de øvrige, men det lykkedes drengen at komme ud og rystende af skræk søgte han sig et skjul i laden, fra hvilken han hørte det skrækkelige kvindemenneske løbe omkring og søge efter ham.

Omsider opgav hun at få fat i ham og han så hende nu komme ind i laden og klynge sig op på en af bjælkerne.

Så snart drengen så, at hun var blevet stille, ilede han til "Lauralyst" for at underrette faderen om det passerede.

Da Uglkjær kom hjem, fandt han efter drengens anvisning de fire lig i laden og de tre i sovekamret, hvis vinduer mordersken havde tilspigret og dækket med forhæng, for uforstyrret at kunne forøve sin skrækkelige gerning.

Hun har kun været hos Uglkjær siden i fjor, og var en ca. 40 år gammel, fraskilt kone fra Vordingborg, Hun har efterlagt sig et brev, der er skrevet for et par dage siden, og hvori hun angiver som grund til den udåd, hun står i begreb med at udføre, at hun er bleven opsagt af Uglkjær, der havde til hensigt at opløse hjemmet og anbringe sine børn hos fremmede.

Opsigelsen er sket, fordi Uglkjær ikke vedblivende kunne finde sig i den dårlige behandling, som hans fire børn fik af husholdersken.

Niels Kristensen

HOLSTEBRO AVIS 23 JULI 1907

I morges tidlig tog politimesteren til Tvis, hvor der hele formiddagen er afholdt forhør og optaget protokol over det passerede. Som man kan tænke sig, er folk herude i høj grad bestyrkede over den rædselsdåd, som her har fundet sted og som i dyrisk råhed søger sin lige.

Det var i maj i fjor, at Poul Uglkjær fik denne kvinde i huset, i juni somme år, forøgede hun hans husstand med et par tvillinger, til hvilke hendes fraskilte mand dog ikke var fader. For fjorten dage siden, fødte hun atter tvillinger, og til disse angives hendes husbond at være fader. Det ene at børnene døde imidlertid kort efter fødslen. I det tidligere omtalte brev, truer mordersken Poul Uglkjær med sin hævn fordi hun var blevet opsagt og skulle forlade sin plads hos ham til 1. august.

Hun siger, at den hævn, hun vil tage, skal han huske hende til sin sidste stund og hun vil efter døden vise sig for ham og ikke lade ham i ro.

Om selve mordgerningen kan endnu berettes at hun gav sine egne børn brændevin forinden hun aflivede dem.

Denne episode, der er en af de skrækkeligste, som har tildraget sig her i landet i lange tider, har allerede tidligt på formiddagen haft sensation viden om.

Vor telefon har uophørligt kimet hele morgenstunden og bladkontorer i Jyllands forskellige egne

har begæret oplysninger, om den udåd, som et par linjer gennem Ritzau allerede har kunnet berette om.

Her intet at bemærke, de seks små barnelegemer råber til himlen om den råhed, hjerteløshed og dyriske grusomhed, som et menneskeligt væsen har kunnet få sig selv til at udvise, thi alene måden hvorpå disse mord er sket, vidner i forfærdende grad om hvor langt et menneske kan nå ned under dyrets standpunkt.

Om mordersken erfarer vi følgende :

Maren Nielsen, der har begået mordet i Tvis, er datter af slagteriarbejder Lars Nielsen, der boede i Ore og døde for 2 måneder siden. Hun er ca. 40 år gammel og har været gift med tømrer Hjalmar Nielsen i Nyråd, der for 4 år siden rejste til Amerika, efterladende kone og 3 børn. Indtil da havde ægteparret boet i København.

Efter mandens bortrejse flyttede hun med børnene til Vordingborg-egnen, hvor hun opholdt sig flere steder, indtil hun lejede sig ind i et lille hus "papirmøllen" i Vinterbølle og ernærede sig ved løst arbejde. Børnene passede hun så dårligt, at værgerådet måtte gribe ind og anbringe dem i pleje.

HOLSTEBRO, 24. JULI

Om mordersken fra Tvis hedder det, at hun til enhver tid fuldstændig lod sig beherske af sine stemninger.

Hun kunne det ene øjeblik være i høj grad godmodig og viste da ligefrem omhu og kærlighed imod børnene, for i næste moment at te sig som den rene furie; hertil kom, at hun lod sig fuldstændig beherske af sin kønslige drift og hun var således i ordets aller egentligste betydning uegnet til at være opdrager for en børneflokk.

Hun kom straks i miskredit i sognet, idet hun efter tvillingernes fødsel i fjor, overtydedes, om at have faret med usandhed angående opgivelsen af faderen til disse børn; hun havde angivet sin fraskilte mand som faderen, men dette viste sig under de anstillede undersøgelser at være urigtigt, idet hun efter mandens bortrejse havde levet sammen med en anden person.

Jordfæstelsen af de mange lig, er endnu ikke fastlagt. 5 kister og ligtøj blev i går bestilt her i egnen. Lærer Jensen, Halgård, beretter, at husmanden, Poul Christensen, blev enkemand for tre år siden og at det siden da er gået stærkt ned ad bakke med hjemmet.

Nu var han bleven ked af den håbløse kamp for at holde hjemmet oven vande og havde derfor solgt huset.

Han var også ked af husholdersken, bl. a. fordi hun alene tog sig af sine egne børn og forsømte og mishandlede hans.

Navnlig den ældste af pigerne, den 8 årige Ytta, var hun meget ond imod. Den lille pige, der altid var fuld af utøj og frygtelig forsømt, bar næsten stadig spor af mishandling af groveste art. Og for nogen tid siden døde et af Poul Christensens børn, en lille pige, under omstændigheder der affødte sejlivede rygter om, at barnet var mishandlet ihjel, uden der dog findes beviser derom.

Vi erfarer fra pålidelige kilde, at morderskens fraskilte mand, som nu er bosiddende i Amerika, har opført sig ualmindelig bravt og hæderligt overfor sin dårlige hustru, som han først forlod efter at hendes levned var blevet så ryggesløst, at ingen ægtefælle med blot et minimum af agtelse for sig

selv, ville have vedblevet at finde sig deri.

Deres 3 fællesbørn, som opholder sig hos hans slægt i Sydsjælland, har han i stedet omfattet med en faders interesse og sørget for, at de intet kom til at mangle.

Det er nu hans agt, at bygge sig et nyt hjem i Amerika sammen med en ung pige, som han efter skilsmissen har trolovet sig med og det er efter hans nye giftemål hans hensigt, at tage de tre børn over til sig i den nye hjem, det tjener ham også til ære, at han, da han nys var hjemme i anledning af skilsmissesagen, klarede alle af denne og flere andre forhold flydende udgifter for sin brødefulde hustru.

BEGRAVELSEN

DRAMAET I TVIS - MORDERSKEN BEGRAVES

Holstebro, den 25, juli

I formiddag ved 11½-tiden blev mordersken, Maren Nielsen, begravet på Tvis kirkegård. Hele følget bestod af en halv snes mennesker. Kisten blev fra hjemmet ført til kirkegården. Graven ligger på et afsides sted af denne.

Poul Christensen Uglkjær var med til at bære kisten; derimod var hans dreng ikke med til begravelsen.

Foruden nogle referenter var der mødt 3 frelserpiger fra Holstebro med en krans, den eneste der var. Efter salmen : "Kom hjerte, tag dit regnebræt", talte pastor Sick, Nr. Felding, ganske kort : Hvor vi ikke kan sige noget godt, må vi hellere tie; vi skal ikke dømme hende eller nogen, men enhver må helt se ind i sit eget hjerte og sige :

Gud være mig synder nådig.

Derefter foretog pastoren jordpåkastelsen og med salmen :

Du se til i mig nåde ned, skiltes den lille forsamling.

En del mennesker var under begravelsen forsamlede udenfor kirkegården.

I morgen eftermiddag kl 2½ bliver børnene begravede fra Tvis kirke.

På kirkegården er gravet to fællesgrave, en til Uglkjærs og en til Maren Niensens børn.

Tvisboerne er i dag i færd med at pynte kirken i anledning af begravelsen i morgen.

Om drengens forklarings rigtighed har man endnu intet nærmere kundet få oplagt.

En af vore meddelere talte i går med drengen; men denne turde da intet sige, idet politimester Jørgensen havde forbudt ham at omtale sagen.

D. 25. juli 1907

MORDERSKENS JORDFÆSTELSE

fandt i dag sted på Tvis Kirkegård. Kun nogle ganske få fulgte kisten, som bares af de nærmeste naboer "efter udskrivning" som det hedder ved en lejlighed som denne, hvor det er fattigt med slægt og venner til udførelsen af dette hverv.

Kisten blev nedsat i et bortliggende hjørne af kirkegården og intet klokkeklemt forkyndte den brødefuldes overgivelse til jorden.

Efter et par vers af salmen : "kom hjerte, tag dit regnebrædt" udtalte sognepræst Sick omtrent følgende :

her, hvor vi ikke kan sige noget godt, må vi hellere tie. Og hvor vi ikke kan finde noget forsonende moment, der må vi helt lade være med at dømme. Jeg for min del, kan ikke finde noget forsonende moment i dette grufulde og derfor mener jeg, at vi hellere hver især må gribe i vor egen barm og sige. Gud være mig arme synder nådig!

Præsten foretog derefter jordpåkastelsen og den knugende triste jordefærd sluttedes med et vers af salmen "Du se til mig i nåde barmhjertighedens fader."

HOSTEBRO, 27. JULI

BØRNENES BEGRAVELSE

Sognepræst Sick's tale ved de myrdede børns jordefærd fra Tvis kirke den 26. juli.

overfor noget som dette, spørger vi altid :

hvad er dog det, som er sket o Herre, og hvor er du herre vor gud under dette forfærdelige, som trænge sig frem i livet, ja ingen kan krybe i skjul for alvoren, eller døde øret for, at disse børns dødsrallen er nået op til gud; thi dette er ikke af gud, men af mennesker, en grufuld affære, men lige så lidt som nogen anden, vokset frem uden at være sået, thi det onde har en relativt selvstændig magt i verden. Det onde er kun kommen ind i verden gennem onde hjerter og det kan kun komme ud af verden igen ved gode hjerter. Men et hjerte bliver ikke godt uden ved hjælp udefra og derfor ynder?? det til enhver af os med alvor og kraft –

på dig på dit eget - ! o Danmark, hvorledes står det til med dig? dine - stænder du, dem trættede latter over det stå og modbydelige bølger dig og dine hjerter er kolde overfor alt, hvad der giver livet indhold og værdi. Aldrig kommer der bod over det, som her er sket, uden at menneskehjerter vil bringe det onde ud af verden, derfor fortæller denne gerning os om menneskehjerter og om menneskehjerters dybe ansvar. Men når der nu fandtes i gru og sorg, så gives der intet andet svar på vort hvorfor end dette : Det skete, fordi hjerterne ikke blev bevarede. Ansvar for, hvad her er sket, kan ikke lægges på et enkelt sted, thi både du og jeg har vor del af ansvaret.

Der var én engang, som talte milde og færdige, klare og skarpe ord om saltet i et guds barns liv, men hvor er saltet henne i vor tid? var der den rette magt i vor kirke og i vort folk, så stod vi ikke i dag ved myrdede børn. Hende, som tog deres liv, hun har også været barn engang med barnesind og barnetanker, men hendes hjerte blev ikke bevaret. Der skal bevarede hjerter til i vort folk, hvis det skal forhindres, at vi bliver en samling af vilddyr. Tænk på dig selv, du unge mand, grib i din barn, du unge kvinde, siges og strides, men hvem vil rejse kristi kors. de sigende og stridende menigheder er som farisæerne, de lukker sig inde og tænker kun på sig selv, men de følger ikke jesu efter. thi han gik ud hvor der var lidelse, hvor der var savn, ud til bævende mennesker.

Der er mange hjerter, som gerne ville være fromme, men de tør ikke, der er mange i hvis hjerte det - , men de tør ikke bryde ud af den vanemæssige kreds.

De - vej til ros og magt er ikke at søge ud på sit brændende hjerte, nej det er at passe sig selv, det brændende hjerte er snart bleven en utilgivelig dødssynd,

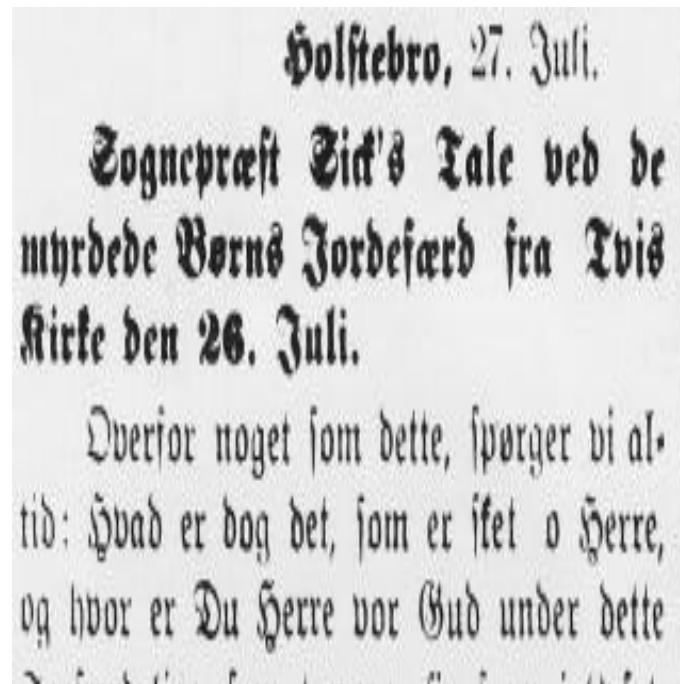
vejen til det store - , der drev naglerne til jesu kors. Men der er nogen der råber, der er en herre, der lytter. Derfor skal der en sådan ond kvindes onde gerning til for at råbe os op af søvnen. Men det er ikke hende det alene gælder, thi herren vil sige til hendes land og til hendes kirke : hvorledes kunne det gå således har saltet da tabt sin kraft. Jesu indtog i verden søndag efter søndag, er der hof, som vil følge, men var der et eneste sogn herhjemme med virkelige jesu efterfølgere, så lod man ikke børnene vokse op på fattiggårdene i smuds og hor, havde der her været en sådan kreds af vogtere for barnehjertet da var dette grufulde ikke sket.

Vi danske er så stærke i at rose os selv, at vi er det mest oplyste folk, vi laver det fedeste klæde, men vort eget hjerte, det synes at ligge brak medens alt det andet vokser. men grib i dit hjerte og sig til dig selv.

Det er i mit land, dette rædselsfulde er sket. der er gud mindelse

Gravstenen blandt de gemte sten på Tvis kirkegård

28. JULI 1907

DRAMAET I TVIS. BØRNENE BEGRAVES.

De seks myrdede børn blev fredag eftermiddag begravede på Tvis kirkegård, og hermed vil der forhåbentlig falde lidt ro over beboerne, som ikke uden grund har været stærkt grebne af den uhyggelige begivenhed.

Der var mødt en mængde mennesker til begravelsen, dog var der måske ikke så mange af sognet og nabosognenes beboere, som man havde ventet, derimod var der ikke få holstebroere derude.

Ved 2-tiden samledes en del folk i husmandshjemmet, hvor ugeringen var begået. Her var de 6 lig lagt i 4 kister, de 3 mindste børn var i een kiste.

Man sang: "lyksalig, lyksalig", hvorefter fadervor blev bedt, og efter salmen " - ville vi sige hverandre farvel " talte Folketingsmand S a b r o, der kort mindede om den frygtelige begivenhed, som alle måtte sørge over. Det burde være samfundets sag at tage sig af de værgeløse børn, enten de var ægte eller uægte.

Derefter blev kisterne bårne ud og ført til kirken.

Såvel indgangen til kirkegården som selve kirken var pyntet med grønt og sørgeklæde.

Kirken blev hurtig fyldt, så mange mennesker måtte stå udenfor.

Efter salmen " Lær mig o -" talte pastor Sick:

Hvad er dette herre, og hvor er du i dette, der er sket?

Ja, vi skal ikke sætte os, så vi ikke her ser det bagefter, den alvor, der kræver et svar, Thi dette frygtelige, der er sket er ikke af gud, men af mennesker.

Det onde har til en vis grad en selvstændig magt i verden og ved den onde påvirkning af vore hjerter sker det, der er dårligt. Det er den dom, der ligger for os alle, og som vi skal søge at frigøre os for.

Slå dig på dit bryst, såvel du som jeg, og se til, at det onde ikke får magten i hjertet. Thi det er ikke godt fat med os i vort land, Dine kvinder skænder du, dine børn myrder du, og dig selv roser du.

Søg at bevare dit hjerte for alt det, der bør bevares, selv om det er lettest at skaffe det bort.

Ansvar for det, der her er sket, kan ikke lægges på en eller flere, å, nej, det hører en anden tid og sted til at dømme herom. Men der er et andet ansvar, som du og jeg har, og der er det store ansvar over for ham, der talte ordet om saltet. Havde vi forstået at benytte saltet på rette måde, ja, da stod vi ikke her over for de myrdede. da stod vi ikke med skammen i dag.

Det, der er sket her, er ikke sket på en gang, der er gået år ud og år ind, førend den kvindes barnehjerte blev således omdannet. Men tænk på dig selv, på dit eget hjerte, og søg at bevare det i renhed.

Der er gået en uren bølge hen over vor ungdom. Den burde være en ædel her på jorden, men skændet og grimmet, det bliver den som ingen anden.

Tænk på eders eget liv, tænk på forholdet over for tjenstedrengen. han får ofte den skidne tale at høre, den tale, som du ikke vil lade ind i dit eget hjem og ikke ville lade inde over for mig, om jeg kom at besøge dig. Han får tit lejlighed til at høre råddent og dårligt ord, så han senere kan sige: du bevarede ikke mit hjerte, men gav mig et spark ud i det, der er snavs.

Ofte går det således, at man giver hjertet hen, man øser det for penge, vare, tjans og stads.

Er det dog blevet sådant iblandt os, at mennesker midt i den såkaldte kristne kirke kan synke så dybt i smuds og dårlighed? Er der et virkeligt kristent folk iblandt os. den fine mand, den pæne mand, er den, der passer sig selv, men ved du ikke, at der engang var en mand her på jorden, som ikke ville passe sig selv, og derfor blev han naglet fast. det er blevet sådan, at enhver gemmer sig ind under sig selv, men ve dig vor kirke, om du passer dig selv, thi det er de varme hjerter, der skal vinde frem. når det skal være triveligt at kives og kævles om, hvem der er de rette, og I kan sige, se her bor herren alene, ja da er i jo farisæerne, lige så det ligner på et træf. thi han gik ud hvor der var snavs han gik ud til dem, der ikke kunne klare sig alene, og heri ligger den sande kristendom. der er mange mennesker, der gerne vil være kristne, men når det kommer til stykket, så tør de ikke gå ud fra den slagne landevej, som far og farfar fulgte. Danskerens vej til ros og magt er at passe sig selv og så lade satans magt gribe om sig. der er bleven en døs over alle døse. Du kan god være den pæne mand, uden at der er nogen, der siger, at du skal gå ud at samle dem op, der lider, derfor skal der en sådan ung kvinde til for at lukke øjnene op. thi det er ikke hende alene, skylden skal lægges på.

Er der en kreds af virkelig kristne mennesker i et sogn, så må det jo være umuligt, at der opvokser børn på vore fattiggårde. Vi kan rose os selv i alle vore blade, og alle lande kan få at vide, at vi er et oplyst folk, men dog kan vort eget hjerte synes at ligge brak, thi det er blandt os, midt i det danske kirkesamfund, at dette kunne ske.

Efter salmen, "et kors det var det hårde trange leje" bad pastoren en børn for de afdøde og lyste velsignelse og fred over dem.

Dermed var højtideligheden i kirken til ende, og kisterne båret ud til en stor fællesgrav.

Efter jordpåkastelsen sang man " altid Frejdig" hvorefter den store menneskemængde langsomt spredtes.

Omkring graven var henlagt en mængde kranse, heriblandt en signeret fra tjenestefolkene på Lauralyst.

Ved udgangen fra kirkegården blev der indsamlet til en mindesten, der agtes sat på fællesgraven. der indkom i alt 84 kr.

På Maren Nielsens grav var henlagt en buket, markblomster og en rose.

I følget bemærkedes bl.a. herredsfoged Jørgensen, der havde en uniformeret betjent med til at stå ved indgangen ved kirken.

Poul Uglkjær og den 9-årige dreng har for tiden ophold på Lauralyst. Maren Nielsen havde, forinden hun tog livet af sig selv, brændt Poul Uglkjær's tøj og hans papirer. Huset, hvori de boede, er forladt, og manden, der har købt det, vil helst være fri for at overtage det.

MAREN NIELSEN.

Historie, fakta og min personlige fortolkning.

Maren Nielsen i Køng Sogn, Ørslev Sogn, Vordingborg Amt. København, København Amt. Og Tvis Sogn, Ringkøbing Amt.

Født 15. maj 1876 - død 22. juli 1907, 31 år.

Den 14. oktober 1844 fødes Marens mor, Ane Marie Andersen i Køng. Marens far, Lars Nielsen fødes i Kastrup, Præstø Amt 7 år senere, den 12. juni 1852.

Ane Marie Andersen føder i 1869 datteren Ane Hansine Christine Asmussen, som udlagt barnefader er Hans Nicolai Asmussen.

Ugifte Ane Marie og Møllersvend Lars Nielsen bliver viet i Køng den 23. november 1872. 3 måneder efter brylluppet bliver datteren Marie født den 22. februar 1873. Året efter den 9. december 1874 fødes sønnen Hans Peter. Maren bliver født som det 4. barn i den lille familie den 15. maj 1876. Hendes lillesøster Karen bliver født 12 måneder efter den 21. maj 1877. Samme år den 4. juni fødes i Vordingborg Marens kommende ægtefælle Vilhelm Hjalmar Beatus Nielsen. Der fødes 5 småbørn i Ane Marie og Lars Nielsens familie fra 1869 – 1877, hvoraf de 4 helsøskende er født over 5 år – der har ikke været megen tid og omsorg til det enkelte barn. I folketællingen i 1890 er far Lars 28 år, mor Ane Marie 35 år, Ane Hansine 10 år, Marie 6 år, Hans Peter 5 år, Maren 3 år og Karen 2 år.

Marens slægtstavle

Den 22. februar 1883 dør lillesøster Karen, 5 år, Maren er 6 år og tæt knyttet til sin lillesøster, men Maren får ingen omsorg fra mor eller far. – hun søger de voksnes omsorg, men der er ingenting at få. Faderen er ikke meget hjemme og rygterne går at han er Marens mor utro. Ane Marie er svækket og magter ikke at give omsorg til alle de små, Maren tager det lidt hun kan få og laver sin egen fantasiverden hvor hun er højt elsket af sin far og mor. Da moderen dør den 4. februar 1887, er Maren 9 år, og Maren møder sorgen og smerten ved at miste 2 så tæt på i sine relationer. Maren vender sin kærlighed og tryghed til storesøster Marie, i sin verden uden søsteren Karen og sin mor. Hun vender sig også mod sin far, men han har allerede kontakt med Maren Jensen, som han gifter sig med den 22. april 1887, 2 måneder efter Marens mor, Ane Marie er død. Maren Jensen flytter ind og 8 måneder efter fødes halvbror Carl Ingvar Marius. Maren føler sig tilsidesat, vred og skuffet over svigtet af sin far. Og hun klæber til ham, følger ham overalt når han er hjemme, på denne måde bliver Maren indimellem set af sin far, og Maren udvikler en usund relationsmønster for at få hvad hun vil have.

Men endnu engang føler Maren sig svigtet af sin far, da han beslutter hun skal til Masnedø som tjenestepige, den 1. februar 1890, og faderen siger, at han ikke kan have hende hjemme, nu når han og Maren igen skal være forældre. Da Maren er hjemme til sin konfirmation den 13. april 1890, og vred over at være sendt væk for at der skal være plads til et barn mere, lover faderen hende, at hun kan få lov at komme hjem til dåben af barnet og stå fadder. Maren accepterer sin rolle og da halvsøsteren Agnes Ingeborg fødes den 10. juni 1890, står Maren fadder til sin halvsøster.

I folketællingen 1890 fra Masnedø er Maren 13 år og tjener sammen med Anna på 17 år, og de 2 karle, der begge hedder Niels på henholdsvis 22 og 17 år. Og den ældre tjenestekarl Christen på 50 år. Maren er glad for samværet med de andre tjenestefolk og hun lærer hurtigt at begå sig og trives med fest, dans og mændene.

Hjemme hos faderen og Maren fødes den 23. april 1892 Anders Peter Marius og den 9. september 1894 Hansine Augusta Sofie. Men Maren kommer ikke i hjemmet, hun nyder livet uden småbørn. Hun er livlig og slipper sig selv løs ved at søge mænd og deres selskab. En kompensation for det samvær hun synes at mangle i sin opvækst. Hun er ung, og ingen har fortalt hende om konsekvenserne af hendes levestil, så efter samvær med Vilhelm Hjalmar Beatus, finder hun sig selv som værende gravid som 21 åring og ugift. Hun siger til Hjalmar, at hun vil giftes da hun venter hans barn, men han snor sig udenom, og da hun føder Dagmar Christine den 17. juli 1897, er hun ganske alene om dette og sorgen over at datteren dør 2 timer gammel. Maren sværger ved sig selv at det er slut med svigt, Hjalmar skal bøde for hans gerning. Hun opsøger ham i Stege, men får at vide han er flyttet til Helsingør som tømrer. Maren er en handlingskvinde og hun har en vrede og vilje til at Hjalmar ikke skal slippe. Hun rejser efter og finder ham, og Hjalmar giver efter og indleder igen forholdet til hende. Da Hjalmar den 3. oktober 1898 igen er flyttet, nu til Dannebrogsgade 22.2 i København flytter Maren ind hos ham.

Maren og Hjalmar's fælles børn Rosa, Elly og Johannes

I Vordingborg fødes endnu en halvbror Christian Otto den 4. november 1898.

Maren er igen gravid og denne gang skal Hjalmar ikke slippe, og han giver igen efter for hende og de bliver gift den 8. januar 1899 i Sct Matthæus Sogn, Marens far er forlover ved brylluppet. Maren mener, hun har fået hvad hun har fortjent, en mand og en far til sin søn Johannes Aage Alfred Jacob, der fødes 6 uger efter vielsen den 22. februar 1899. For hende er det slut med svigt fra mænd.

Maren, Hjalmar og Johannes bor ved folketælling den 1. februar 1901 på Ø. Fasanvej 71 og her fødes også datteren Rosa den 25. maj 1901.

Men Maren trives ikke som husmor og mor til småbørn, hun savner fest og samværet blandt mennesker som hun fik smag for som tjenestepige, så når hun kan slippe af sted med det, tager hun fra hjemmet og levet livet på dansestederne og værtshusene på Nørrebro. Hjalmar finder ofte børnene hos naboer, eller alene hvor naboer har lovet at se efter dem. Han føler sig fanget og arbejder det han kan, for at forsørge sine børn. Men pengene er små og arbejdsdagene lange. Maren og Hjalmar skændes oftere, men Maren er en vred og temperamentsfuld kvinde, som Hjalmar ikke kan hamle op med. Han forsvinder mere og mere ind i sig selv og tager ikke kampen op med Maren. Da Maren i efteråret 1903 fortæller ham at hun er gravid, gør han Maren endnu mere vred, da han beskylder hende for at barnet ikke er hans, men hun håner ham også, Maren er virkelig vred og arrig og han skal ikke tro han kan snyde udenom, også selvom barnet måske ikke er hans, Maren er gift med Hjalmar og han slipper aldrig af med hende, han har at forsørge hende og barnet hele livet. Maren tror, hun har Hjalmar hvor hun vil have ham.

Men da Maren den 18. februar 1904 har født datteren Elly Rasmine, siger Hjalmar til Maren, at han har billetter klar til at udrejse til Amerika den 5. marts 1904.

Maren går itu indeni og føler sig uretfærdig behandlet, han er en skurk der løber fra sit ansvar og hun hader ham dybt. Bedre bliver det ikke da han forlanger hun skal flytte tilbage til Vordingborg egnen, hvis hun gør det, vil han sende hende penge fra Amerika, men kun hvis hun bor i nærheden af hans mor og hans familie. Maren kan ikke gøre andet end flytte, i København kan hun ikke alene forsørge sine 3 små børn.

Maren håber da hun flytter tilbage at få støtte af sin far, ham som hun altid har søgt og håbet på anerkendelse fra, men skæbnen vil at Lars Nielsen dør 2. august 1904, 53 år gammel, kort efter hun er kommet tilbage til egnen. Maren føler endnu et svigt, sorg og smerte. Verden er uretfærdig.

Maren lejer et hus "Papirmøllen" i Vinterbølle til sig og hendes børn. Hun bliver ansat som tjenestepige og mødes med forskellige mænd og dækker sit ensomme liv med disse mænd. Men Hjalmar's familie og andre på egnen melder Maren til værgerådet for ikke at passe børnene, og at hun har forskellige mænd i hjemmet. De 3 børn bliver hentet og Maren løber rasende, hulkende og fortvivlet efter, men hun mister hendes og Hjalmar's 3 fælles børn. Johannes, Rosa og Elly. Maren indleder i efteråret 1905 et forhold til nordmanden Arthur Winther Sørensen, som er tjenestekarl på en gård på egnen. Da Maren fortæller ham at hun er gravid, og hun vil have ham til at påtage sit ansvar, ler han og siger "aldrig" – han vil ikke have mere med hende at gøre. Han siger, hun er skør og han i al fald ikke vil gifte sig med hende, han siger også at han da heller ikke kan vide om det er hans barn.

I dette område har Marens lejede hus "Papirmøllen" formentlig ligget.

Maren er igen alene og verden er ond og uretfærdig ved hende.

Ved folketællingen 1. februar 1906 er Johannes, Rosa og Elly i pleje hos Hjalmar's mor, Ane Cathrine og hendes 2. ægtefælle Hans Christiansen på Nyråd Mark i Vordingborg.

Maren tager arbejde som husholderske i Ørslev hos parcelist Hans Olsen. I Ørslev bor storesøster Marie og Maren finder trøst ved at bo tæt på Marie og hendes familie. Men da Hans Olsen finder ud af at hun er gravid, siger han til hende, at hun skal finde andet arbejde, da han ikke vil have småfolk i sit hus.

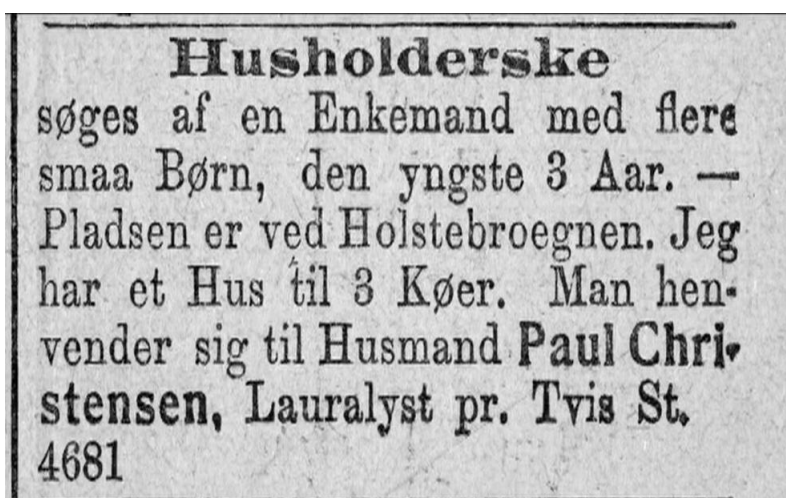

Ørslev, hvor Maren boede i folketælling 1906, og hvor hendes søster Marie boede.

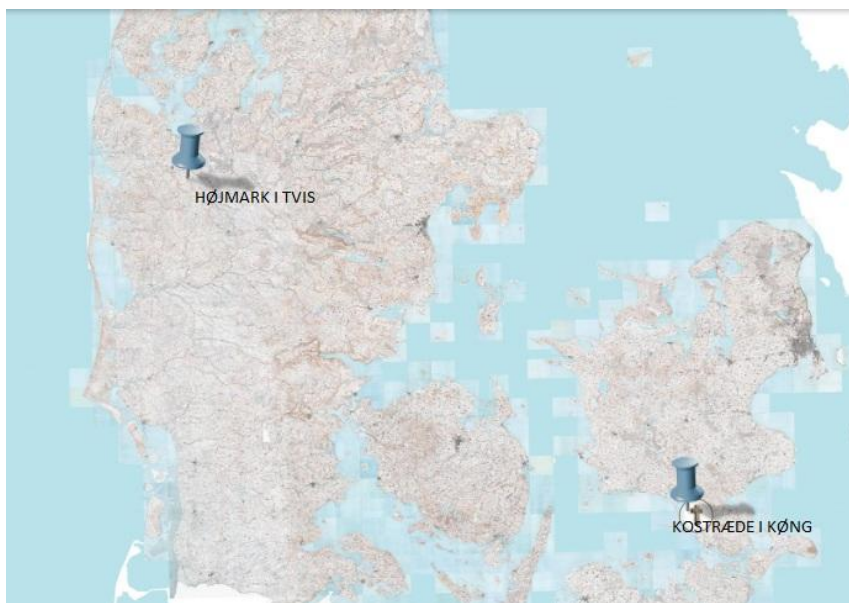
Maren er fortvivlet og føler sig presset fra alle sider, og hun savner sine børn og har et had og vrede mod sin far, Hjalmar, Arthur og alle mænd der har udnyttet hende. Samfundet og de mennesker der har taget hendes børn, og ødelagt hendes liv. Maren oplever, at hendes datter Elly Rasmine bliver døbt i Vordingborg den 11. marts 1906 og hun er uden indflydelse på dåben, det klares af Hjalmars mor.

Maren er ved at opgive alt. Alt kan være lige meget.

En dag i april 1906 ser hun i Dagens Nyheder, en annonce fra Tvis ved Holstebro, hvor Poul Kristensen søger husholderske. Maren ved ikke hvor langt der er til Tvis, andet end der er langt, og langt væk har hun brug for at komme. Hun søger stillingen hos Poul Kristensen, hun undlader dog at fortælle at hun er gravid. Det tænker hun, at det klarer hun når hun kommer til stedet. Lige nu handler det om at slippe væk fra Vordingborg og al den svigt, sorg og smerte hun forbinder med egnen.

Annoncen fra Poul Kristensen indrykkede, og som Maren læste i Dagens Nyheder

Afstanden fra Kostræde i Køng hvor Maren er født og til Tvis, hvor Maren døde

I folketællingen 1. februar 1906 i Tvis på husmandsstedet Højmark er Poul Kristensen sammen med børnene Christiane, der hjælper med husgerning og ved landbruget. Niels, Ytta Dorthea, Poul Marius, Pouline og Knud. I annoncen har Poul skrevet der er flere små børn og den yngste 3 år.

Den 1. maj 1906 ankommer Maren til husmandsstedet Højmark. Hun indtager huset og husholdningen med stor energi, trods hun er højgravid og den 8. juni 1906 føder hun tvillingepigerne Kristiane og Magda. Maren føler hun har fået en ny start, men snart bliver livet på det lille husmandssted og livet i den lille landsby meget trangt for hende. Hun føler samfundet kigger ned på hende og sladrer om hende, Maren har hele sit liv følt der er blevet talt bag hendes ryg, og nu synes hun at det er værre og hun føler sig meget ensom. De dage der er værst lader Maren sin frustration og vrede gå ud over børnene. De dage er der megen råben, hidsighed og let til slag på børnene. Især Pouline, der minder Maren om sin egen datter Rosa, de har samme alder og det gør, at Maren ubevidst straffer Pouline mere end de andre. Niels er en stille dreng og ældre end hendes egen Johannes, så han får oftest lov at være, han er også god til at hjælpe hende med mange praktiske gøremål og til at se efter de små.

Maren har søgt Poul og lagt sig hos ham, og hun er ikke blevet afvist. Men nu har Poul ændret sig og Maren forstår ikke hvorfor. Hun synes om ham, den tryghed han giver, hun vil aldrig forlade ham, trods hun ikke bryder sig om landsbyen og dets folk, men hun og Poul kan bare passe sig selv. Hun vil aldrig igen tillade nogen, at forlade og svigte hende.

Da Maren rigtig mærker at Poul afviser hende, lader hun sin vrede gå ud over hans børn. Hun finder sig ikke i noget, han skal ikke afvise hende, hun har forladt hendes egne børn og alt hvad hun har haft, for at være hos ham.

Der er 5 børn fra 8 år og nedefter og hendes egne små tvillingepiger. Da Maren fortæller Poul at hun venter sig og han skal være far, havde hun troet at han ville blive glad, men han svigter hende og lukker hende mere og mere ude af sit liv. Poul tilbringer meget mere tid på Lauralyst, Maren er vred, og børnene er dem det går ud over, Maren er ligeglad.

Den 22. februar 1907 får Maren besked om at Hjalmar, har været i Danmark og sat deres skilsmisssag i gang, og samtidig har han den frækhed, den skurk, at han tager hendes halvsøster Agnes Ingeborg med tilbage til Amerika. Den 5. marts 1907 rammes Maren af endnu en sorg, som

gør hende helt alene i verden, storesøster Marie dør kun 34 år. Maren bliver helt fortvivlet, rasende og al hendes vrede går ud over Pouls børn og især Poulina, hun får ingen mad, ingen hjælp til at vaske sig, og gør hun noget Maren kan straffe hende for, så gør hun det. Den 8. april 1907 dør Poulina, og Maren føler ingen skam ved det, men hun kan godt høre og mærke at folk taler bag hendes ryg og hvis hun spørger Niels ud, tøver han meget i sine udtalelser, men han siger hende ikke imod, så hun oplever hun har ret. De beskylder hende for, at det barn hun venter ikke er Pouls, og Poulina's død skulle være hendes skyld, Maren bliver mere og mere vred på alt og alle. Og vreden udvikler sig til had.

Maren føder tvillingerne Kristian og Anna den 9. juli 1907, og Poul interesser sig end ikke i hvad de skal hedde, og selvom de er så små og det er klart de er født for tidlig, viser Poul ingen omsorg for dem eller hende. Da Anna dør om morgenen den 10. juli er han som sten og tager bare af sted til Lauralyst. Maren er sygelig jaloux og overbevidst om at han er hende utro. Han skal gifte sig med hende, hun har født hans børn.

Søndag eftermiddag efter de har begravet Anna, fortæller præsten Maren, at Poul har solgt huset og hun skal flytte, at børnene skal i pleje. Maren bliver oprevet indeni, men holder facaden overfor præsten, hun beder ham om at lade hende beholde sin lille søn Kristian, præsten svarer undvigende, men lader hende dog være og hun samler sig og fortsætter sine gøremål i hjemmet som vanligt. – Men Maren har nået punktet i sit liv, hvor det er sidste gang en mand skal svigte og forlade hende. Hvor skulle hun tage hen nu? selv hendes elskede storesøster Marie er væk. Dette var hendes sidste chance og hun overbeviser sig om, at hun elsker Poul, han var den sidste hun satte sin lid til og dette svigt skal han ikke slippe af sted med.

Hadet til livet, mænd, samfundet, uretfærdigheden, at ingen vil hende det godt og hjælpe hende, at hun hele sit liv er blevet misforstået og alt som var godt i hendes liv er taget fra hende. Selvom hun har gjort alt hvad hun kunne for at tilgodese alle mænd, være sød og ligge med dem, alligevel straffer de hende og forlader hende.

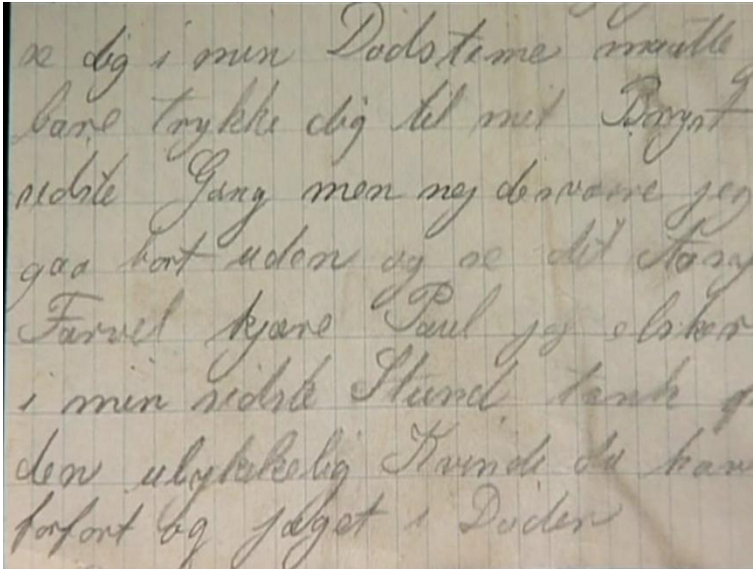
Maren udtænker en plan, så ingen skal glemme hende og Poul skal blive straffet så han aldrig vil glemme hende.

Brevet hun skriver til Poul overbeviser hende om, at det er hendes ret at handle som hun gør.

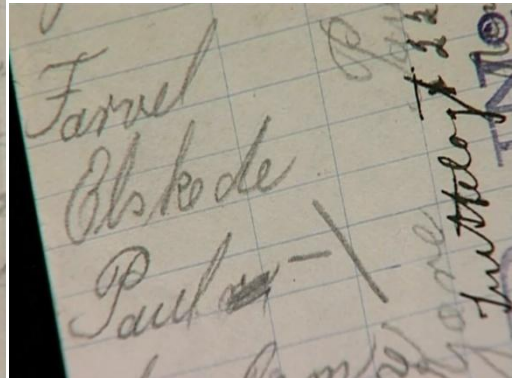
Maren er god og rar ved alle børnene om eftermiddagen, giver dem mælk og brød med syltetøj, alt det de kan spise. Maren stænger alle vinduer ud mod vejen, så ingen kan kigge ind. 8 årige Ytta står og leger med tvillingerne i barnevognen inde i stuen, og Maren går hen slynger rebet om Ytta's hals og svinger hende om på sin ryg. Maren går derefter med Ytta ud i køkkenet og står med hende, indtil hun mærker hun er stille og død, Maren slæber hende ud på høloftet og dækker hende til med hø. Derefter går hun tilbage til stuen og slynger rebet om den 7 årige Poul Marius, og hænger ham på samme måde som Ytta på sin ryg, også han bliver lagt i høet på loftet. Nu tager Maren den 4 årige Knud og slynger rebet om hans hals og går ud i køkkenet og står med ham til han er død. Niels har fulgt Maren med angst og frygt og er ganske lammet. – han tror på at hun kommer over sit raseri, det plejer hun da at gøre. Maren er rolig og siger til Niels at han skal tage barnevognen med tvillingerne og gå med hende ud og malke koen. Niels følger frygtsomt Maren. Da de kommer tilbage til huset med mælken, tager Maren noget brændevin og blander i mælken inden hun giver det til sine 1 årige tvillingepiger Magda og Kristiane, så de sover inden hængningen. Niels ser nu at Maren græder, medens hun hænger sine piger på sengestolpen, det gjorde hun ikke med Niels' søskende. Og pigerne bliver puttet i deres seng i soveværelset. Maren giver spædbarnet Kristian på 14 dage mælk ved sit bryst og også her er Maren ulykkelig og græder, Kristian bliver hængt på dørhåndtaget ind til soveværelset og puttet i sin seng, da han er død. Maren siger nu til Niels, at han skal hænge sig sammen med hende.

Maren venter ikke på Niels, men går ud i laden og hænger sig. Da Niels ser Maren hænge sig og være helt stille og han nu kan føle sig sikker på, at hun ikke kan gøre mere, tør han løbe ned til Lauralyst og fortælle sin far, hvad der er hændt i hjemmet.

Poul og de andre mænd der går med tilbage, finder alle børnene, der hvor Niels fortæller de er, alle børn og Maren er døde.

se dig i min Dødsstøbe
 bare trykke dig til mit Bogen
 sidste Gang men nej de være jeg
 gaa bort uden og se dit Støbe
 Farvel kjære Poul jeg elsker
 i min sidste Stund tank
 den ulykkelige Kvinde du har
 forført og jaget i Døden

Farvel
 Bls kode
 Poul

Uddrag af brevet som Maren skrev til Poul

POUL KRISTENSEN.

Historie, fakta og min personlige fortolkning.

Poul Christensen, Neder Uglkær og Højmark, Tvis.

født 1859 – død 1910, 51 år.

16. februar 1859, fødes Poul Christensen i Nr. Felding.

30. maj 1861, fødes Mariane Olesen i Vildbjerg, de er i 1880 tjenestefolk på Smedegård i Tvis, de bliver forelskede og i deres samvær bliver Mariane gravid. Mariane føder 9. juni 1882 Kristen Marinus i Tvedkjelhus i Nr. Felding, hvor hun opholder sig som ugift pige, arbejdende på Smedegård i Tvis. Poul er udlagt barnefader af Holstebro fattiggård. Deres førstefødte dør 4 uger gammel den 8. juli 1882. De bliver viet i Holstebro Kirke den 11. maj 1883, Poul er 24 år og Mariane 21 år. Poul arbejder som tjenestekarl på fattiggården, de bor i Tvedkjelhus i Nr. Felding, da sønnen, Kristen Jepsen, fødes 1 måned efter vielsen, den 16. juni 1883. Datteren Else fødes den 21. juni 1884, og bliver døbt i Holstebro Kirke. To år senere 20. august 1886, da sønnen Karl Marinus fødes, er Poul indsidder i Zytphensminde i Hjerm.

Poul Kristensen

Marianne og Poul med 2 af deres børn.

Parret flytter til husmandsstedet Neder Uglkær i Tvis mellem 1886 og 1888. I Tvis fødes den 12. november 1888 Niels Jesper, 21. oktober 1891 datteren Kristiane. 12. august 1893 sønnen Ole Fuglbjerg.

I flg. Tvis Bogen køber Poul i 1895 Neder Uglkær til Ejendom. Parret har den sorg, at miste deres søn Niels Jesper på 6 år den 5. januar 1895, Mariane er højgravid og nedkommer med sønnen Jesper Aasbjerg mindre end 20 mdr senere, den 28. februar 1895. Året efter fødes sønnen Poul Marius den 22. marts 1896, han lever kun 4 uger til den 20. april 1896. Niels Jensen – der senere i livet er vidne til tragedien i Højmark – fødes den 10. august 1897. Hans lillesøster Ytta Dorthea Marie bliver født 22. december 1898. Poul Marius fødes den 15. marts 1900. I 1898, 1899 og 1901 konfirmeres de ældste Niels Jesper, Else og Karl Marinus og de får pladser som tjenestedrenge og tjenestepige, og flytter fra hjemmet.

I folketælling 1901 fra Højmark, Tvis Sogn står Poul, til at være daglejer ved landbruget, han har sit husmandssted, men passer samtidig arbejdet som daglejer. Mariane står for hjemmet, passer de husdyr de måtte have, og alle børnene. Børnene hjælper til med det som de kan. – Poul arbejder hårdt, ved at hjemmet og børnene bliver passet godt af hans Mariane. 3. oktober 1901 føder Mariane datteren Poulina og året efter 31. december 1902 sønnen Knud Obstrup.

Mariane føder Maren Alrum den 27. april 1904, datteren dør 16 dage gammel den 13. maj 1904, inden hun fremstilles i kirke. Mariane har haft 15 børnefødsler.

Mariane kommer ikke til kræfter hen over sommeren og dør 8. september 1904, 43 år gammel. Poul er enkemand med 7 hjemmeboende børn, og med hjælp af den ældste datter Kristiane, får han hjemmet til at fungere. Men det er for meget for den unge pige, så Poul sælger husmandsstedet Neder Ugkær, Poul må have en husholderske.

Poul flytter nærmere sit arbejde som røgter på Lauralyst, da han køber husmandsstedet Højmark og i folketællingen i 1906 har han husholder enken Mette Kirstine Marie Leth, i huset.

Da hun forlader stillingen sætter Poul annoncen i den landsdækkende Avis.

Den 1. maj 1906 ansætter Poul Maren Nielsen som husholderske i Højmark, Tvis. Maren er højgravid da hun ankommer til Højmark og den 8. juni 1906 føder Maren tvillingedøtrene Kristiane og Magda.

Poul synes godt om Maren, og han synes hun passer hjemmet og hans børn godt. Han nyder, at have én til at passe hjemmet og han arbejder fortsat mange timer og har aldrig før haft behov for, at have opmærksomhed på hvordan børnene har det, alt det passede hans Mariane alene. Nu stoler han og er afhængig af Maren, hun har et heftigt temperament og svinger meget i humør, men hun er også kærlig og venlig, og børnene har vel godt af en fast hånd.

Maren kom og lagde sig hos ham og han var ikke i stand til at sige fra, hans behov for en kvinde i sin seng og til at dulme sin sorg over hans elskede Mariane, gjorde ham ude af stand til at afvise Maren. Hun har en evne til at få det hun vil have, hun er meget vedholdende. – han lukkede øjnene og stoled på at, alt bare er godt.

Maren fortæller ham, at hun venter barn, og at han er faderen. Poul giver udtryk for at han ikke er sikker på barnet er hans, Maren bliver meget rasende og vred, Poul bliver forskrækket over hendes raseri. Poul fortrænger situationen og sit ansvar ved at arbejde og være meget på gården Lauralyst. Poul undgår Maren så meget som han kan.

Da Pouls datter, Poulina dør den 8. april 1907, 5 år gammel, knap et år efter Maren blev ansat, vågner han op af sin død.

Han begynder at høre hvad folk i sognet siger og rygterne går. At Maren måske endda er medskyldig i Poulines død, at Maren lod hende arbejde hårdt og slog hende. Nu hvor Poulina er død, ser Poul, at det er Ytta det går ud over, og at Maren ikke passer hans børn så godt som hendes egne.

– Poul er fortvivlet over, at han har ladet Maren overtage sit liv og at hans børn lider under det. Men han har oplevet Maren som én handlingskvinde og én der kunne holde hans hus. Han føler sig ført bag lyset og skammer sig, men han ved ikke hvordan han skal løse problemet, hun venter hans barn. Poul ved med sikkerhed, at han ikke vil gifte sig med hende, han ved hun ønsker ægteskab, det sagde hun tydeligt da hun fortalte ham at hun ventede hans barn.

Han beslutter sig endelig for, at han må opsig Maren og sælge huset.

Poul giver helt op, sammen med hans elskede Mariane ville han have vidst hvad han skulle gøre, men alene kan han ikke klare det. Han kan ikke klare sit ansvar og vil give sine 5 yngste børn til

værgerådet.

Poul Kristensen 1907.

Maren føder Poul og hendes tvillinger den 9. juli 1907, de er små og svage og præsten Sick er og døber dem i hjemmet, Maren bestemmer, de skal hedde Kristian og Anna. Maren fortæller Poul, at Anna døde om morgenen den 10. juli 1907, Poul spørger om hun kan klare hjemmet, og hun svarer det kan hun, så han tager på arbejde som han plejer.

Maren og Poul lever nu i hver deres verden. Poul fortæller ikke Maren noget om hans tanker. Han går til præsten og beder ham give Maren besked om, at huset skal sælges og hun skal flytte.

Om eftermiddagen søndag den 14. juli 1907 efter begravelsen af Anna, fortæller præsten Sick Maren, at hun må forlade Højmark, at Poul har solgt huset og alle børnene skal i pleje. Maren siger hun vil beholde den yngste dreng, men det vil præsten ikke love hende.

Poul har de sidste 3 år siden september 1904 hvor Mariane døde, - solgt deres fælles hjem, flyttet til Højmark, og overgivet ansvaret til Maren at styre hjemmet, han har ikke sagt hende imod, værget sig imod konflikter, ville bare have lov til at være i fred.

Han savner sin Mariane, hans døde børn, og han sørger over de levende, som han nu vil lade komme i pleje. Poul er en arbejdsmand og lukker sig inde i sig selv.

Maren kalder ham en sten, men det er hans måde at lukke hende ude af sit liv.

Hun lider og han lider, men de kan ikke forenes.

Den 22. juli 1907 sker tragedien.

Maren har skrevet et afskedsbrev til Poul. Og den 22. juli 1907 hænger hun først Pouls 3 yngste, medens den 9 årige Niels er vidne, derefter hænger hun sine egne små og hendes og Pouls fælles søn Kristian. Hun begår selvmord ved at hænge sig på høloftet.

Pouls verden styrter sammen.

I politirapporten står:

”at Poul er meget stærkt medtaget af den skrækkelige Begivenhed og klager over, at den ikke kan komme ud af hans Tanker. Fru Christensen, Lauralyst, har meddelt Dommeren, at hun flere gange har set Poul staa inde i Kostalden og hulke over det skete.”

Niels og Poul Kristensen 1907.

Han flytter på Lauralyst og i den første tid bor Niels sammen med sin far. Niels flytter senere ud til Karl Dyremose på Sønderbækhus, da Poul ikke magter at tage sig af sin søn. Den 3. oktober 1907 konfirmeres sønnen Ole Fuglbjerg der tjener på Smedegård, Tvis. I 1908 lykkedes det Poul at sælge Højmark, den første køber ville ikke købe efter tragedien. Sønnen Jesper Aasbjerg konfirmeres den 4. april 1909 tjenende i Hjordvad-Hus, Tvis.

Den 15. september 1909 overdrager Poul forældremyndigheden over Niels til Overværgerådet til hans 18. år.

Poul bor nu i Struer.

Den 10. december 1910, findes Poul Kristensen død, selvmord ved hængning, 51 år, Østergade, Struer.

I kirkebogen står, at han er død mellem den 9. og 10.

Han begravnes på Struer Kirkegård den 16. december.

AFSKEDSBREVET FRA MAREN TIL POUL.

<p>1 side af brevet: Ja Poul nu haver du drevet en ulykkelig Kvinde i Døden med sine tre smaa uskyldige Børn Gud give Poul at du maatte lide saa meget som jeg nu haver lidt siden jeg fik min lille Dreng og Pige tænk paa mig Poul naar du nu forfører en anden kvinde, hvor ulykkelig du har gjort en og mange børn</p>	<p>2 side af brevet angaar mod det Horri som i beskylder mig for er lutter Løgn nu kan i kalde mig en Løgnetaske saa meget som i vil nu kan jeg ikke høre det du troer for dig at du selv ligger og Horre baade med Hvidtop og Rødtop der nede paa Gaarden</p>
<p>3 side af brevet men Gud straffer dig nok Poul for alt det Onde du haver gjort mig for det er mere end jeg kan bære at rejse fra dig i levende Live det kan jeg ikke for jeg holder saa meget af dig saa jeg glemmer dig aldrig du er den eneste jeg haver holdt saa meget af min egne Mand den Skurk haver jeg aldrig holdt saa meget af som jeg holdt af dig Hvor kunde du gjøre dee smaa Børn saa ulykkelig som du haver gjort dem saa dee skal bøde Døden for din Skyld du haver gjort deres Moder ulykkelig slig smaa uskyldige Børn og din lille Dreng kan jeg heller ikke lade blive tilbage for alt i verden nu sidder jeg her i min dødstime og skriver til dig og dine smaa ligger som lig inde i stuen</p>	<p>4 side af brevet: lille uskyldige Mand nu sidder jeg her i min Dødstime og skriver til dig og dee smaa ligger som Lig inde i Sengen kan Samvittigheden ikke slaa dig nu du ser saa mange Lig i dit Hjem men du er som Sten som du fortalte til Petrine i Lørdags kan jeg gaa igjen da jeg følge dig hvor du gaar og hvor du staar, O Poul kunde jeg bare se dig i min Dødstime maatte (jeg) bare trykke dig til mit Bryst (en) sidste Gang men nej desværre jeg (maa) gaa bort uden og se dit Aasyn Farvel kjære Poul jeg elsker (dig) i min sidste Stund tænk paa den ulykkelige Kvinde du haver forført og jaget i Døden</p>

NIELS KRISTENSEN.

Niels Jensen Kristensen er født som Mariane og Poul's 9. barn.

Niels er født 10. august 1897 og i 1904 da hans mor dør, er Niels 6½ år gammel.

Han flytter med sin far, storesøster Christiane, og de 4 yngre søskende Ytta, Poul Marius, Poulina og Knud fra Neder Uglkjær til Højmark i 1905.

Niels har fået sin mors og fars kærlighed og omsorg i sine første leveår, og han har derved fået opbygget sit selvværd og styrke til at overleve de traumatiske oplevelser han bliver udsat for i året 1906-1907, og traumet ved tragedien den 22 juli 1907.

Det betyder Niels kan opbygge tillid til verden igen efter tragedien, og specielt gennem hans plejefamilie Dyremose, opbygges denne tillid til verden igen. Niels kan senere videregive kærlighed til sin kommende hustru Nielsine og deres børn. Også dette skyldtes, at der ikke har været tidlig omsorgssvigt, men han har fået omsorg og kærlighed i sine første barneår.

Efter moderens død hjælper Niels, sammen med sin storesøster Christiane, deres far med pasningen af familiens dyr og de yngre søskende, indtil Poul ansætter en husholderske. Niels oplever i al fald én husholder inden Maren kommer til Tvis. Iflg. folketælling 1906 er Mette Kirstine Marie Leth husholder.

Da Maren kommer, ser hun ikke Niels som en trussel eller et barn der giver hende anledning til vrede. Maren opbygger en relation til Niels, og barnet Niels tager imod som den 7 årringe han er. Maren bruger Niels som sin fortrolige, lader ham passe sine nyfødte tvillinger og lader ham gå til hånd med forskellige hverdagsarbejde. De yngre søskende, som er for små til at hjælpe ser Maren som en belastning, og hendes vrede og ustabile sind går ud over dem.

Ud fra Niels' vidneudsagn i politi protokollerne læser man ikke, at Niels fortæller noget negativt om Maren. Hun har formået at få hans loyalitet, og Niels har ikke kunnet gå den voksne Maren imod, den skæbnedag i juli 1907.

Niels 9 år og hans far Poul Kristensen

Niels' redning har været, at han må have haft et medfødt stærkt sind, en kærlighed og omsorg som spæd, og at han kom til familien Dyremose, som har formået at give Niels styrke, mod og tillid til verden og mennesker igen.

Familien Dyremose i Sønderbækhus, Niels til højre

Niels som konfirmand i 1. oktober 1911

Niels Jensen Kristensen

Hans børn udtaler på DVD'en fra TV midtvest, at han var en kærlig far, og han aldrig hævede stemmen og tog altid børnenes side hvis moderen gav irettesættelser. Niels skulle have udtalt : "Nu skal du ikke blive som det kvind" -

Niels talte aldrig med sin familie om den skæbnedag. Niels og Nielsine blev gift den 22. juli 1935, datoen for tragedien, dette synes at være en gestus til de søskende han mistede på denne dag.

Niels Jensen Kristensen.

Sammen med to af sine børn.

Niels arbejdede hårdt hele livet, måske tålte hans sind ikke ro til tanker.

Nielsine og Niels J. Kristensens gravsten.

PETER SABROE.

DEL 1

TVIS-MORDENE UNDER DEBAT FOLKETINGSMAND SABRO OG SOGNEPRÆST SICK. ET INTERESANT MØDE I HOLSTEBRO.

Lørdag aften holdtes i Afholdshotellets sal et talrigt besøgt møde, på hvilket folketingsmand Peter Sabroe afleverede et foredrag over emnet:

"værgerådende og de forsømte børn, med henblik på begivenhederne i Tvis".

Foredraget var godt, ja ualmindelig godt. men Peter Sabroe er jo også et stort stykke af en skuespiller, han opfører en hel scene, hvor han i sit foredrag omtaler en tomands-passiar. En del overraskende for denne egn vil sikkert hans "afsløringer" fra børnehjemmet Hebron i Handbjerg blive, thi hidtil har man dog ment, at fru Bransholm netop var den rette kvinde til at lede dette hjem. De børn hun har med at gøre er ikke alle sammen engle, men de Sabroeske historier derudefra er sikkert stillet i den grad på spidsen, at forstanderinden når hun læser dem, næppe vil tro sine egne øjne.

Af overordentlig virkning på tilhørerne var sognepræst Sick's klare og alvorlige fremstilling af ugeringen, og ganske særlig præstens skildring af, hvorledes den onde kvinde dråbe for dråbe havde forgiftet den lille Niels' sjæl, gjorde et dybt indtryk.

Skønt der var en udgang til diskussion, holdt både socialistredaktøren og Skruebrækker... , løjnant Lund mod sædvane munden i.

Sabroe indledede med at op... den påstand, at der mellem det frygtelige mord i Tvis og frygtelig børnemishandling, som finder sted landet over, kun er en nuance-forskel, der er hundreder af hjem, hvor dårlige mødre og slette fædre tomme for tomme tager deres børn bort fra livet, hvor børnene i den grad plages, så det til slut må være ude med dem. Det står ikke klart for den store offentlighed, hvor store lidelser børnene ofte må døje, børnene kan ikke selv tale deres sag, det skal de voksne gøre, men hidtil har de ikke gjort det. Der har hidtil ikke været nogen offentlig mening for beskyttelse af de fattige, stedmoderligt behandlede børn, så loven om værgerådene er forud for sin tid, og mange landborepræsentanter på rigsdagen udtalte deres beklagelse over, at denne lov var kommen frem. Men der findes ikke den mand i Danmark, som er i stand til at udtrykke de navnløse lidelser, som masser af børn udstår i dette land, det er så aldeles utroligt. De, der mishandler børnene, er tankeløse, slette mennesker, men bagved disse mennesker ligger fattigdom, sløvhed, drikfældighed og andet, det må ikke glemmes. Vær varsom med at dømme den enkelte, men ikke med at anklage hele samfundet, som har fundet sig i sådanne mishandlinger uden at det officielle samfund har rejst sig derimod.

Den grusomhed, her fra herredsfuldægtig Rieumanns Gide i året 1904 udviste mod en 14 års dreng, som var mistænkt for ildspåsættelse, er noget af det frygteligste, man kender, og endelig fik man fremtvungen en tilståelse. Drengen anbragtes derefter på et børnehjem, hvor forstander var en god mand, ikke et menneske som den dame, der forestå Handbjerg børnehjem, og som ikke kender andet middel end prygle og plage børnene. Når en dansk dommer kan bære sig således ad, så forstår man bedre, at fattige folk, der måske selv har fået en slet opdragelse, kan mishandle børn.

De værste grusomheder mod børnene begås dog, når de mishandles både legemligt og åndeligt. Et barn afgiver næsten aldrig selv tilståelse om at være mishandlet i hjemmet, det kommer først senere, når barnet er taget bort fra hjemmet. Vokser et barn op under særlige forhold og får mad og leg nok,

da vil det ikke være ødelagt allerede ved 14 års alderen. Men alle børn har krav på en god opdragelse, mad og et ordentligt og godt hjem, og kan eller vil forældrene ikke give det, eller duer de ikke dertil, så må samfundet træde til, det er vor pligt at hjælpe alle de værgeløse børn. Mishandlingen af børnene er en skamplet på vort dydsirede, kristne samfund, som brovter af sin kultur.

Taleren gav nu en udførlig skildring af Flakkebjerg-affæren, som er kendt fra blad-artikler, og udtalte dernæst at forholdene på Handbjerg børnehjem ikke var stort bedre end på Flakkebjerg, snarere værre, det er en skandale uden lige, at man vover at have en sådan kvinde (!) siddende som forstanderinde for et børnehjem. Der svares, at det er slemme og usande piger, som optages der, men det er usandhed, Den lille 4 års pige, Ellen kan dog ikke være forfalden, men bliver dog pryglet og hundset hver dag. Den pige, Tal. i dag havde talt med, var meget rost af sin husbond, hun kan da heller ikke være forfalden : i hendes egentlige hjem var hun bleven legemlig mishandlet, så meget, at hun på provstens forlangende anbragtes på et hospital, hvor hun lå i 3 måneder, derefter anbragtes hun på Handbjerg børnehjem. Da Tal. spurgte hende, hvor hun helst ville hen, hvis hun skulle vælge mellem sit egentlige hjem, hvor hun var bleven i så høj grad mishandlet, eller til Handbjerg børnehjem, gik der ligesom en - uvished igennem hendes svar. Så dårlig er altså behandlingen i Handbjerg børnehjem. Vi må og skal have denne forstanderinde væk, ligesom vi fik forstanderen på Flakkebjerg bort. Vi skal have de prygl bort, vi vil ikke tåle, at de vedblivende prygl børnene der. Den dag i morgen ville Tal. indgive en motiveret klage til Handbjerg værgerråd og forlange at dette sætter sig i bevægelse for at undersøge forholdene på Handbjerg børnehjem. Da denne forstanderinde ansattes, var der mange flere, der undredes over hendes ansættelse, end der var folk, som billigede den. Mange mennesker sagde : hvor kan man dog tage hende til dette arbejde. Men hun var slesk og hellig, forstod at krybe for de store og prygle de små. Tal. ville ikke sammenstille det efterfølgende med mordet i Tvis, her er ikke tale om noget mord, men om et barns død, som kunde have været forhindret. Forstanderindens 14-årige steddatter lå i roerne og lugede, da hun følte sig syg.

Forstanderinden svarede, at det var noget sludder og skaberi, hun skulle blot blive ved sit arbejde. Barnet klagede sig nu flere dage i træk til stedmoderen, men fik samme svar, indtil hun endelig fik lov at komme til sengs, men der blev ikke hentet læge til hende. Samme dag hun fik lov at gå til sengs, rejste forstanderinden bort om eftermiddagen, og medhjælperen benyttede da lejligheden til at få sendt bud efter læge, men da var det for sent, samme nat døde barnet. En lille pige, der ikke spiste hurtigt nok, fik prygl derfor, og da hun en dag ikke kunne spise op, sparkede forstanderinden således til hende, at hun styrtede om. Børnehjemmets bestyrelse holder på forstanderinden, men hun skal blive fjernet.

Ansvar for mordet i Tvis bærer hele samfundet. Vi må nå dertil, at en fader og moder kan dø fra sine børn i den - bevidsthed, at en hel stab af mænd og kvinder, ja hele samfundet står rede til at give hans efterladte børn en god og særlig opdragelse, og gælder det økonomiske midler, må staten træde til. Tal. omtalte værgerådslovens bestemmelser og anbefalede at benytte dem.

Der dræbtes årlig i Danmark 800 børn, i det mindste, lidt efter lidt, de får for lidt mad og for dårlig pleje, men der er ingen, der vidner for dem. Det, der har mest interesse ved mordene i Tvis er den sociale baggrund for disse mord.

Den lille Poulaine, som døde for nogen tid siden, har lidt mere end de andre, hende var husholdersken værst ved.

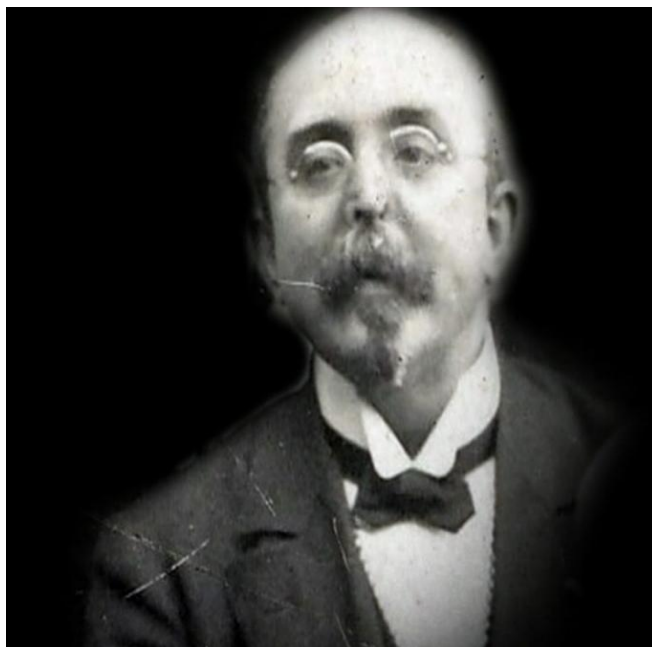
Tal. leverede derefter et sidehug til borgmester Jørgensen, idet han udtalte, at Holstebro Bys borgmester, hvor forkert han end lod, stod ukyndig og uforståelig overfor fattigfolks nød og uden ærbødighed overfor den - og de mænd, som dog til syvende og sidst havde gjort et større arbejde for vanrøgtede børn efter ham.

Derefter gik Tal. over til at referere en samtale han havde haft med den 9-årige Niels ude i Tvis, hvoraf det fremgik, at den yngre søster Pouline havde fået prygl hver dag, at måden havde været skrap nok, og at de ikke turde fortælle det til faderen af frygt for at husholderske ville prygle dem. En 14 år gammel broder, som ikke opholder sig i Tvis, havde udtalt, at da Pouline døde, tænkte han, at hun var pint ihjel; på spørgsmål om hvorfor han ikke havde sagt det til sin fader, svarede han, at han turde det ikke af frygt for husholdersken.

Dramaet ude i Tvis viser, at der endnu ikke er kommet liv i værgerådsloven, men måske kan de 6 små lig blive udgangspunktet i en stor bevægelse til beskyttelse af børnene, der er menneske oghedejord, der ligger brak. Fædreland? alle de rige evner, som bor i de fattige børn, det er at øge vort kultur, at gøre Danmark større. Vi vil give de værgeløse børn adgang til at leve livet som det bør leves. Lev den danske ungdom, heri indbefattet de 10.000 mishandlede fattige børn (hurra!)
- Petersen valgtes til ordstyrer.

Folketingsmand Peter Sabroe.

Pastor Sick Nr. Felding og Tvis

DEL 2

TVIS-MORDENE UNDER DEBAT FOLKETINGSMAND SABRO OG SOGNEPRÆST SICK. ET INTERESANT MØDE I HOLSTEBRO

Pastor Sick, Felding-Tvis, tog derefter ordet, idet han udtalte, at han forinden mødets begyndelse havde været ked af, at Sabroe havde sammenkaldt til dette møde, da Tal. havde været bange for, at der, om end i en god mening, skulle blive lavet kludder i denne sag, idet han var af den formening, at kunne det, der nu var sket i Tvis, ikke vække folk til at tænke over børnenes sag, ja var vi ikke værd, at vi skulle vækkes. Socialdemokraterne forvirrer sig ofte ved at misbruge en ting i retfærdig harme til agitatoriske øjemed. Men denne angst var nu bleven til skamme. Sabroes udtalelser havde ikke været politiske - når vi taler om denne sag lad os så drage vore --- af, thi denne grund. vi da

står på er hellig. Vi må være klar over, at børnene er ikke blot faders og moders børn, men de er også det danske folks fremtid. Sabroes udtalelser åndede dirrende harme over menneskenes råhed overfor børnene, bare denne harme ret måtte antænde i menneskers hjerter, så vi måtte skamme os over enhver råhed, der øves mod de små. Angående de eksempler Sabroe havde fremdraget, kendte Tal. enkelte af dem, og vidste de var sande, overfor andre af dem, som han ikke kendte, tvivlede han ikke om, at Sabro anså dem for sande, når han fremsatte dem offentlig. Tal. ville dog ikke tage standpunkt til dem. Taleren gik nu over til at omtale ugeringen i Tvis, som det danske folk bør have ren besked om. Men der må skelnes skarp mellem det faktiske og det, som "fortælles", og som helst måtte blive borte. Det billede, Sabro først dannede sig af sagen uden kendskab til den, er fejlagtig på flere punkter, og han burde først have søgt besked, så han kunne have omtalt sagen nøjagtig som den er. Thi dette --- gru i alt dette er ikke de 6 døde børn, men det 7. de levende barn, dog herom har Sabroe vel været uvidende. Ethvert vidnesbyrd Sabroe havde fået fra denne dreng, ville Tal. slå en streg over, der er rædsler nok, foruden dem, som ikke passer.

Sagen forholder sig således : På Sydsjælland levede for nogle år siden en kvinde, som aldeles forgræmmede sin mand, trampede på alt det, hendes mand lagde frem for hende, og hvorpå han havde håbet at kunne leve et lykkeligt liv med hende. Dertil havde hun ingen grund. Denne kvinde var ond. Da hun mishandlede sine ægtefødte børn, gjorde hun det kun, fordi hun hadede sin mand, hadede ham med det had som aldrig bør i et menneskehjerte, før mennesket vinder sejr over sig selv.

Da det blev helt uudholdeligt for manden, tog han fra hende og rejste til Amerika. Hendes ægtefødte børn blev senere taget fra hende, fordi hun lod dem fryse, sulte, gå pjaltet klædte og lod dem være åbenbare vidner til hendes løgsagtighed. Dette havde ikke behøvet at være således, thi hendes mand sendte hende penge fra Amerika og havde sørget for, at hun og børnene fik alt det nødvendige. I maj måned i fjor kom hun til Tvis og 1 måned efter fødte hun tvillinger 2 piger, til dem angav hun, at hendes mand var fader, og fremkom med forskellige snedige fortællinger, som måtte få enhver til at tro, at hun talte sandhed. Da der var gået ½ år, altså i januar måned i år, fik Tal. med en sag at gøre, hvoraf det fremgik at denne kvinde ikke havde levet sammen med sin mand i de sidst 3 år, idet denne i disse år havde været i Amerika, altså kunne han ikke være fader til tvillingerne, det var løgn.

Efterhånden fremkom der oplysninger om en række af de mest elendige forbrydelser, som denne kvinde havde begået, og den 29 januar i år havde jeg, udtalte Tal. Magten over hende og hendes børn. Handlede jeg den gang galt, må jeg bære skylden, men jeg synes ikke, jeg kunne handle anderledes. På grund af forhold som var lagt i min hånd, var jeg, nemlig bestemmende om, hvorvidt kvinden skulle arresteres for bedrageri eller ikke. Når en kristen mand vil være en discipel af Jesus af Nazareth, og det er mit højeste ønske at være det, føler man et dobbelt ansvar overfor hende og hendes børn i en sag som denne.

Jeg følte dette ansvar og overvejede alvorligt hvad jeg burde gøre. Da jeg havde truffet en afgørelse, var jeg lidt usikker overfor mig selv, men jeg sagde til kvinden, at jeg ville --- hende, men børnene måtte ikke blive hos hende, da jeg var bange for børnenes skyld.

Men nu løj hun for mig og hun løj bevidst og med fortsæt, for hun havde sit mål, hun ville nå, og dette havde hun allerede sat sig for 3-4 måneder forinden. Hun sagde, at hvis jeg stødte hende ud fra Poul Christensens hjem, ville hun gå til bunds. Og den herre, hvis ringeste tjener jeg er har sagt : den, der er uden synd, talte den første sten". Det kunne jeg ikke, jeg lod mig narre af denne kvinde, hun var snedigere end jeg. Her ligger sagens kærnepunkt, thi på dette tidspunkt kunne der være grebet ind. Senere kunne der ikke gøres noget. Døm mig som De vil. Jeg lod hende gå fri, idet jeg indtrængende bad hende passe på, da jeg ville holde et vågent øje med hende, og det første jeg opdagede, at hun enten var ond ved børnene, eller søgte at knytte Poul Christensen til sit forhulede

liv, den første stund jeg opdagede det, skulle det få en ende med hendes ophold her. Og jeg har passet på. Men det eneste sted, hun kunne tages, så jeg ikke og kunne jeg ikke se.

Angående børnene, da har drengen Niels aldrig lidt sult, nød eller legemlig mishandling, men kvinden har dræbt hans sjæl, dræbt enhver følelse af godt i ham. Det yngste af Poul Christensens barn, der var 4 år gl har heller ikke været genstand for nogen reel mishandling, i det store og hele behandlede dette barn nogenlunde. Den ældre pige Ytta har været mishandlet og har sultet og er vanrøgtet såvel i legemlig som i sjælelig henseende, Den datter, Poulina, som er død for en tid siden, har ikke lidt andet ondt end at hun er behandlet følelsesløst, men hendes død har intet hermed at gøre.

Men denne kvinde forstod, at der var 3 steder, hvor jeg kunne få noget at vide om hendes adfærd, først hos den dreng, der gik til præsten, dernæst hos en ældre søster, som var en god, from og renhjertet pige, men hun var ikke i Tvis og adgangen til at tale med hende var således stoppet. Så var der kun Niels, og der fangede hun mig. Thi atter og atter talte jeg med Niels og søgte at få indblik i forholdene i hjemmet, men hun havde en sådan magt over Niels, han var så instrueret og således i hendes magt, at det endte med, at han hjalp hende på morddagen med at myrde hans små søskende. Jeg spurgte Niels, om hun slog dem, om de sultede, om hun var god ved dem, og han svarede således, at man måtte tro alt var i orden. Han var jo instrueret af hende, og det var mig ikke muligt at se, at det, Niels sagde var løgn. At den lille pige havde et brunt eller et blått sted på kroppen eller kinderne, ville enhver jo tro var fremkomne ved at hun var falden ned og stødt sig, når det blev fortalt sådan.

Så gik tiden til den 8. juli da kvinden fødte tvillinger igen. Jeg er ikke i besiddelse af den fornødne frækhed eller dygtighed til at kunne spørge eller -- på en kvinde med en sådan legemsbeskaffenhed, at hun skulle have børn.

Derfor troede jeg på sandheden af hendes forsikring om, at hendes liv var uden berøring med Poul Christensen.

Det stod nu klart, at hun havde sat sig for at ville knytte Poul Christensens skæbne til sin, og hun havde magt over ham, han var som en klud i hende hånd. Den 14. juli var han hos mig for at søge min beskyttelse mod hende og for at få mig til at sige hende det, han allerede tidligere havde sagt hende, at hun måtte forlade huset, nu skulle det være slut. jeg sammenkaldte øjeblikkelig værgerådet og sagde dette, at jeg var bage for at hun skulle gøre ulykke på børnene, ikke på Pouls børn, men på sine egne. Jeg gik så til hende, og sagde, at hun måtte bort fra Pouls hus, men børnene skulle vi nok sørge for. Snedig som hun var forlangte hun kun at måtte beholde det mindst barn for herved at have magten over den mand, som hun ønskede at knytte til sig. Men da hun blev klar over, at det for hende så ufattelige var sket, at den mand, hun mente at have magter over, gjorde opposition mod hende, fattede hun den grufulde tanke at ville hævne sig ved at myrde børnene. Der var ikke den ringeste fortvivlelse tilstede det var kun hævmord.

Når hun ikke fik lejlighed til også at myrde den ældre dreng, Niels, så skyldes dette, at han, så længe det gjaldt de andre børn, var hende behjælpelig og slet ikke krympede sig herved. Medens denne kvinde efterhånden som hun fik børnene dræbt bar ligene ud i laden og begravede dem der, kunne de større børn så godt have været undslupne og prøvede også herpå, men Niels havde stillet sig foran døren for at forhindre dem i at undslippe, han stod rolig og hørte sine mindre søskendes dødsrallen, denne ulykkelige dreng hjalp hende, således går det, når alt godt er dræbt i et menneskehjerte.

Hendes hævn har hun fuldført. Vi har ikke kunnet forhindre det. Jeg kunne måske have forhindret det ved den 29. januar at lade hende arrestere, men jeg havde selv den tro, at havde jeg gjort det, ville hun denne dag have gjort en ende på sit eget liv, og jeg havde en følelse af, at jeg ikke burde bidrage til at støde hende længere ned i snavset. Selv om der havde været sandhed i de mange rygter om Yttas mishandling og disse var bleven meddelt mig, ville katastrofen ikke have kunnet undgås,

thi da stod sagen allerede således for hende : for eller imod Poul Christensen. Jeg ved ikke noget om det, der fortælles, at der skal være et par mænd i Tvis, som har vidst, at Ytta led ondt, men har nogen vidst det, uden at komme til mig og fortalt mig det, da har han handlet som en ussel pjalt, ligegyldigt om det var af fejhed eller ulyst til at rode op i sagen. Men man må ingen dømme, indtil det kommer hertil, at de 2 mænd selv skulle bekræfte det rygte, vil jeg tro, at de intet reelt har haft at holde sig til angående disse mishandlinger.

Tal henstillede til dem der i fremtiden ville berøre sagen, at ville tro på talerens --- og ærlige fremstilling. Bliver denne affære brugt til at vække folk og til at interesse for børnenes sag, havde Tal. intet herimod. Gid der må tændes mange brændende hjerter, som vil tænde sig til et stort værn om de stakkels hjemløse børn, hertil vil jeg række min hånd og min hjerte.

Læs videre om politirapporter, personbaggrunde og data , om børnehjemmet Hebron mm. på

www.tragedienitvis.dk